

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “แบบแผนการบริโภคสื่อทางเพศของผู้ชายและผู้หญิง” เป็นการศึกษา “ผู้รับสาร” (Audience Research) โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการศึกษาผู้รับสารในแนวทางวัฒนธรรมศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการทำความเข้าใจกระบวนการในการบริโภค “สื่อทางเพศ” เพื่อทำความเข้าใจประเด็นปัญหา ผ่านมุมมองของผู้รับสารเอง และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประกอบการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดและการศึกษาเกี่ยวกับสื่อทางเพศ
2. แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ผู้รับสารแนวใหม่ของ David Morley

แนวคิดและการศึกษาเกี่ยวกับสื่อทางเพศ

1. สื่อทางเพศในยุคเริ่มต้น

คำว่า "โป๊" (Pornography) ศัพท์คำนี้ ในปัจจุบัน ผู้คนส่วนใหญ่มีความเข้าใจกันว่า หมายถึง การนำเสนอเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นไปในลักษณะกามวิสัย (erotic) ที่เกิดขึ้นในสื่อประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพเขียน รูปปั้น ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

แต่เดิมคำว่า Pornography (โป๊) นั้นมาจากรากศัพท์ภาษากรีก คือ คำว่า Porni (prostitute - โสเภณี) บวกกับคำว่า Graphein (to write - เขียน) ซึ่งเมื่อนำมาเขียนรวมกันแล้ว จะหมายถึง "การเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับโสเภณี" โดยจะเห็นได้ว่าแรกเริ่มนั้น ศัพท์คำนี้ก็ได้ออกนิยามขึ้นมาให้หมายถึงผลงานด้านศิลปะหรือวรรณกรรมใด ๆ ก็ตาม ที่ได้วาดหรือบรรยายถึงชีวิตของบรรดาโสเภณีมานับตั้งแต่ต้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา หนึ่งในพยานหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ชัดเจนที่ปรากฏขึ้นขึ้นแรก ๆ เกี่ยวกับสื่อลามกในวัฒนธรรมตะวันตก สามารถถูกค้นพบได้ในเพลงอันมีเนื้อร้องที่แฝงไปด้วยถ้อยคำที่ลามกอนาจาร (Salacious Song) ซึ่งแสดงกันในหมู่ของชนชาวกรีกโบราณในงานเฉลิมฉลองเพื่อเป็นเกียรติแก่เทพ Dionysus (เทพแห่งสุราเมรัย และความบันเทิง)

ส่วนหลักฐานชิ้นสำคัญต่อมา ได้แก่ภาพเขียนที่เป็นภาพโป๊-เปลือยในวัฒนธรรมของชาวโรมัน ซึ่งได้ถูกค้นพบในเมือง Pompeii โดยผลงานดังกล่าวเป็นงานจิตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับกามวิสัยหรืออีโรติก ที่มีอายุอยู่ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 1 ปกคลุมอยู่บนฝาผนังในอาคารต่าง ๆ ซึ่ง

มีการวาดขึ้น เพื่อเป็นการสักการบูชาต่อเทพ Bacchus โดยภาพที่ค้นพบส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นถึงงานสังสรรค์อันสนุกสนาน และมีการร่วมประเวณีกันอย่างสับสนปนเป หรือที่เรียกกันว่า Bacchanalian orgies (Kendrick, 1993 อ้างถึงใน “ประวัติศาสตร์เรื่องโปเปลือย,” ออนไลน์, 2549)

พิธีกรรมซึ่งเรียกว่า Bacchanalian orgies นี้ก็คือ การมีกิจกรรมทางเพศหมู่ หรือ เซ็กส์ปาร์ตี้หมู่ ซึ่งกิจกรรมทางเพศเหล่านี้เกิดขึ้นมานับแต่สมัยโรมัน แต่เรื่องของ Bacchanalian orgies นี้กลับไม่ได้กระทำไปด้วยความมัวเมา ไร้สาระ แต่กระทำขึ้นมาจากความพยายามที่จะเพิ่มจำนวนประชากรของโรมันในสมัยนั้น เพราะในสมัยโรมัน อาณาจักรที่จะขึ้นมายิ่งใหญ่ได้นั้น ย่อมหมายถึงจำนวนประชากร ซึ่งเป็นที่มาของ กำลัง แรงงาน ความเข้มแข็ง ความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสามารถทำให้อาณาจักรโรมันมีอำนาจขึ้นมาได้ เป็นที่สังเกตว่าทัศนคติแบบนี้มีมากับทุก ๆ อารยธรรมตลอดระยะเวลาหลายพันปี จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้ได้เริ่มมีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขึ้น แนวคิดดังกล่าวจึงค่อย ๆ ลดลง ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่า สิ่งที่ทำให้เกิดภาพ Bacchanalian orgies ขึ้นมาจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพล และ อำนาจของอาณาจักรโรมัน

จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ครั้งดึกดำบรรพ์เป็นต้นมา จนกระทั่งถึงสมัยกรีกและโรมัน ศิลปะที่แสดงถึงสัญลักษณ์ทางเพศแม้จะไม่ใช่ว่าสิ่งที่มีคุณค่ามากมายอย่างใด แต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่จะต้องปกปิดหรือต้องซ่อนเร้นเอาไว้ ซึ่งงานศิลปะที่แสดงถึงสัญลักษณ์ทางเพศนี้เป็นสิ่งที่สามารถนำมาเปิดเผย เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้

จนกระทั่งมาถึงยุคของ “คริสตศาสนา” ที่ได้เริ่มเข้ามามีอิทธิพลและขยายอำนาจไปทั่วตะวันตก ยุคดังกล่าวถูกกล่าวขานว่า “ยุคมืด” (Dark Age) ในสายตาของบรรดานักประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ยุคนี้มีความหมาย ถึงยุคที่ศาสนาคริสต์ได้เข้ามาครอบงำตะวันตกส่วนใหญ่ กล่าวคือแต่เดิมนั้นศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่เคยเห็นว่า เรื่องทางเพศซึ่งเคยเป็นเรื่องที่สามารถเปิดเผยได้ หรือ เป็นเรื่องที่ธรรมดา แต่ต่อมามีการตีความจากคริสตศาสนาใหม่ว่าเรื่องทางเพศ เป็นเรื่องของความลามกอนาจาร เป็นเรื่องของสิ่งที่ไม่น่าไว้วางใจ เหตุเนื่องจากว่าหลักคำสอนของศาสนาคริสต์ได้แบ่งแยกระหว่าง กาย กับ จิต ออกจากกัน

คริสตศาสนามีการอธิบายว่า กายของมนุษย์นั้นเป็นที่สะสมของสิ่งโสภม สกปรก และเสื่อมโทรม ซึ่งจะนำไปสู่การมัวเมาของ “โลกีย์ธรรม” ดังนั้นเรื่องของร่างกายจึงเป็นเรื่องที่ไม่น่าไว้วางใจ เป็นมุมมองที่เป็นไปในทางด้านลบ ในขณะที่เรื่องจิตนั้น เป็นเรื่องของความสูงส่ง หรือ เป็นเรื่องของความบริสุทธิ์ อันเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การเข้าถึงพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของ และการกลับไปสู่พระเจ้าผู้เป็นเจ้านั้นย่อมเป็นเรื่องที่สมควรอย่างยิ่ง ซึ่งนับตั้งแต่คริสต์ศาสนาได้ขึ้นมาอำนาจในตะวันตก ความคิดเกี่ยวกับเรื่องศิลปะต่อเรื่องของสัญลักษณ์ทางเพศจึงถูกปิดซ่อนเร้น และที่สำคัญจะเห็น

ได้ว่า ภาพวาดเกี่ยวกับคนที่ก่อนหน้านี้เคยเป็นภาพเปลือยเสียส่วนใหญ่ พอมาถึงยุคที่คริสต์ศาสนา เรื่องอำนาจ ภาพคนที่เคยเปลือยก็เริ่มใส่เสื้อผ้ามาตั้งแต่บัดนั้น (“ประวัติศาสตร์เรื่องโปเปลือย,” ออนไลน์, 2549)

แต่อย่างไรก็ตามดูเหมือนว่า เรื่องโป จะถูกทำให้แพร่สะพัดมากขึ้น และขยายออกไปอย่างกว้างขวางในสังคม แต่ก็ยังเป็นไปในลักษณะที่มีความหมายไปในแง่ลบ ซึ่งส่วนมากแล้วจะพบได้ในการแสดงออกที่เป็น ปริศนา (riddles) เรื่องตลก (humour) เรื่องตลกหยาบคาย (doggerel) หรือแม้กระทั่งบทประพันธ์ในลักษณะของการเสียดสีและเหน็บแนมทางการเมืองต่าง ๆ (satirical verses)

การประดิษฐ์ผลงานศิลปะในเรื่อง โป สิ่งพิมพ์ที่มีแนวเรื่องดังกล่าว ยังได้ถูกสร้างขึ้นมาไม่น้อยเช่นกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นผลงานที่พิมพ์ขึ้นเกี่ยวกับเรื่องโปที่เต็มไปด้วยแรงปรารถนา และบ่อยครั้งที่เรื่องโปเหล่านี้ มักจะบรรจุไปด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับความขบขัน และเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่านอกจากการเขียนขึ้นเพื่อความสนุกสนานบันเทิง ในเวลาเดียวกันนั้นก็ต้องการกระตุ้นปลุกเร้าแรงปรารถนาทางเพศอีกด้วย

สิ่งสำคัญอีกอย่างของงานศิลปะดังกล่าว ก็คือ การจัดทำขึ้นมาเพื่อรับใช้ผู้รับสารในฐานะที่เป็นเครื่องมือเยียวยา เพื่อรักษาผู้คนที่ประสบปัญหาในเรื่องความรัก ดังนั้นหน้าที่สำคัญของงานศิลปะ แบบ โป นอกจากเป็นการฟื้นคืนความบันเทิงแล้ว ยังคงทำหน้าที่คลายความเศร้าเสียใจของการแต่งงานที่หลอกลวง ความผิดหวังในชีวิตสมรส และการนอกใจอีกด้วย

ในยุคเรอเนสซองส์นั้น ถือได้ว่าเป็นยุคของการกลับไปฟื้นฟูศิลปวิทยาการ กรีก-โรมัน ในแง่ของความงามตามอุดมคติ ศิลปินในยุคดังกล่าวเริ่มกลับไปศึกษาภาพเขียนงานประติมากรรม ซึ่งเป็นภาพเปลือยที่ถูกฝังอยู่ ซึ่งในเวลาต่อมาศิลปินในสมัย เรอเนสซองส์ ซึ่งยังคงได้รับอิทธิพลของคริสต์ศาสนาอยู่ ก็เริ่มมีการผ่อนคลายความตึงเครียดจากยุคมืดมาสู่ยุคฟื้นฟู โดยงานศิลปะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ได้กลับไปหารูปแบบงานศิลปะในอารยธรรมกรีก ภาพเขียนต่าง ๆ จึงเริ่มกลับมาสู่รูปแบบการเปลือยอีกครั้ง

แต่อย่างไรก็ตามการที่จะเขียนภาพเปลือยในยุค เรอเนสซองส์ได้ นั้น จำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการเขียนเนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว ศาสนาคริสต์ยังคงมีอิทธิพลอยู่ในตะวันตก ยกตัวอย่างเช่น งานของ Botticelli ในภาพ Birth of Venus ภาพดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นกลยุทธ์ในการสร้างงานศิลปะของศิลปิน เนื่องจากการที่ศิลปินไม่สามารถสร้างภาพเปลือยขึ้นมาเฉย ๆ ได้ โดยไม่มีคำอธิบายใดอันเป็นคุณค่าทางศิลปะเลย ซึ่งศิลปินอาจถูกประณามโดยศาสนจักรภาพ Birth of Venus จึงต้องใช้กลยุทธ์โดยการอ้างอิงถึงปกรณัมโบราณของโรมัน นำภาพอิตถีเทพที่เกี่ยวกับความรักทางเพศ และมีความงามทางเรือนร่างมาใช้ในงานศิลปะ (“ประวัติศาสตร์เรื่องโปเปลือย,” ออนไลน์, 2549)

2. สื่อทางเพศในสมัยวิคตอเรียนและสมัยใหม่

ในขณะที่เรื่องราวและภาพ "โป๊" เฟื่องฟูอยู่นั้น ในเวลาเดียวกันผลงานเหล่านี้กลับได้รับการดูหมิ่นเกลียดชังด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยวิคตอเรียน (Victorian Age) ช่วงเวลาที่มีการล่าอาณานิคมเกิดขึ้น ความคิดในเรื่อง ความบริสุทธิ์ (puritan) ได้มีอิทธิพลขึ้นมา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้สืบทอดความคิดในเรื่องของเพศสัมพันธ์ที่ว่า การมีเพศสัมพันธ์ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการสมรสเพื่อการมีบุตร ถือว่าเป็นเรื่องผิดบาป สถาบันการแต่งงานถือว่าเป็นสถาบันอันศักดิ์สิทธิ์ การมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ตามโดยที่ไม่ได้ตั้งใจให้มีบุตรถือเป็นเรื่องต้องห้ามอย่างยิ่ง เพราะเป็นเรื่องที่ต้องไปเกี่ยวพันกับความมั่งมากในกามอารมณ์

ดังนั้นแล้ว การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีบุตรไม่ว่าจะในรูปแบบใด เช่น ชายกับชาย หรือหญิงกับหญิง หรือ Homosexual ถือเป็นเรื่องบาปทั้งหมด เนื่องจากไม่ได้เป็นไปเพื่อการสืบทอดเผ่าพันธุ์แต่เป็นการทำไปเพื่อความมั่งมากในกาม คำอธิบายเหล่านี้ได้ถูกนำมาอธิบายอีกครั้งในกลุ่มที่ยึดถือความบริสุทธิ์ หรือพวกลัทธิ Puritanism และการแต่งงานก็เน้นในเรื่องของการแต่งงานแบบตัวเดียวเมียเดียว คือให้ความเคารพกับคู่ครองของตนเอง แม้กระทั่งในปัจจุบันภาพยนตร์บางเรื่องจะมีการสะท้อนเห็นว่า วิธีการแต่งงานของคนซึ่งนับถือคริสตศาสนา จะมีการปฏิญาณว่าจะดูแลกันไปจนกระทั่งตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นับถือศาสนาคริสต์ในนิกายคาทอลิกจะไม่มี การหย่าร้างหลังจากแต่งงานกันไปแล้ว แต่จะยึดถือคู่ครองของตนเพียงคู่เดียวไปจนกระทั่งสิ้นชีวิต

ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ได้เผยแพร่เข้ามาในเอเชียด้วยในยุคของการล่าอาณานิคม ยกตัวอย่างเช่น ภาพเปลือยและภาพของการสังวาส ในเรื่องของกามสูตร ก็ยังถูกแทรกแซงด้วยความคิดของชาวอังกฤษที่เข้าไปเป็นเจ้าอาณานิคมในสมัยนั้น ที่ทำให้เกิดความรู้สึกขึ้นว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของความน่ารังเกียจ แม้ว่าในความเป็นจริงแล้วนั้นคำอธิบายในเรื่องของกามสูตรนั้นจะเป็นการกล่าวถึงวิถีชีวิตอย่างหนึ่งของฮินดูในสมัยโบราณ ซึ่งวิถีชีวิตดังกล่าวนี้ได้แบ่งออกเป็นสี่ขั้นตอน คือ พรหมจรรย์ คฤหัสถ์ วณปรัส และสันยาสี โดยมีธรรมะควบคุมกันไปในแต่ละขั้นตอนของชีวิตคือ พรหมจรรย์คู่กับธรรมะ คฤหัสถ์คู่กับกามะ วณปรัสคู่กับอรรถะ (อรรถประโยชน์) สันยาสีคู่กับโมกษะ ซึ่งคำอธิบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในเรื่องขั้นตอนของชีวิตจะนำเอาธรรมะที่คนทั่วไปยึดถือมีคำอธิบายทางศาสนาทั้งหมด ("ประวัติศาสตร์เรื่องโป๊เปลือย," ออนไลน์, 2549)

แต่ในขณะเดียวกันนั้น ก็ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์ต่อสังคมอังกฤษในยุควิคตอเรียนว่า ผู้คนในยุควิคตอเรียนนี้ ค่อนข้างที่จะเจ้าระเบียบและพิถีพิถันมาก และมีการสร้างปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศเสมือนกับว่ามันไม่ได้มีอยู่บนโลกใบนี้ ประหนึ่งว่าผู้คนในสมัยนั้นมีเพียงร่างกายแต่ไร้ซึ่งความรู้สึก กล่าวคือ สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมส่วนหนึ่งของการรณรงค์หรือการเผยแพร่ต่อบรรดา

ผู้หญิงให้เข้าใจว่าตนเองควรจะต้องเป็นอย่างนั้น มีการพร่ำสอนผู้หญิงให้อยู่ในโอวาท มีความประพฤติที่เรียบร้อยเหมาะสม อีกทั้งยังกล่าวอีกด้วยว่า เรื่องเพศหรือเรื่องเซ็กส์นั้นไม่ใช่เรื่องสนุก และด้วยเหตุผลดังนั้น พวกเขาควรที่จะคิดถึงเรื่องอื่น เช่น ให้นึกถึงการทำความสะอาดครัวเรือน ในขณะที่บรรดาสามีของพวกเขา มีความต้องการที่จะพยายามให้กำเนิดทายาท อยู่ก็ตาม

แต่ในทางตรงกันข้ามนั้น เมื่อเราออกไปยังท้องถนน เราจะพบว่า มีบรรดาโสเภณีพร้อมที่จะให้บริการกันอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง เพราะผู้คนในยุคศตวรรษที่ 20 ก็มีความต้องการมีเพศสัมพันธ์กันเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเรื่องนี้มักจะเป็นไปอย่างลับ ๆ พวกเขาทั้งหมดคิดถึงกันแต่ในเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า พวกเขาได้ถูกสะกดข่มในเรื่องทางเพศกันมากนั่นเอง ดังนั้น เรื่องเพศหรือเรื่องเซ็กส์นั้น ได้สร้างผลกระทบในด้านลบขึ้นมาในหมู่พวกเขา จนถึงขั้นเจ็บป่วยกันเลยทีเดียว (Foucault, 1971 อ้างถึงใน “ประวัติศาสตร์เรื่องโป๊เปลือย,” ออนไลน์, 2549)

ทั้งนี้บทปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ได้รับการตั้งคำถามผ่านมโนทัศน์สำคัญประการหนึ่งในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud คือ มโนทัศน์เรื่อง “ศีลธรรม” (Morality) ในบทความเรื่อง “Civilized Sexual Morality and Modern Nervous Illness” ซึ่ง Freud เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1908 โดยได้แยกแยะระบบศีลธรรมของสังคมต่าง ๆ ออกเป็นสามประเภทด้วยกัน อันได้แก่ (1) ระบบศีลธรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในสังคมมีเสรีภาพทางเซ็กส์ได้อย่างเต็มที่ สัญชาติญาณทางเซ็กส์ได้ถูกปลดปล่อยอย่างอิสระโดยปราศจากความรู้สึกผิด (2) ระบบศีลธรรมซึ่งสอนให้มนุษย์เก็บกอดสัญชาติญาณทางเซ็กส์เอาไว้ เซ็กส์มีหน้าที่เพียงเพื่อการแพร่ขยายเผ่าพันธุ์เท่านั้น และ (3) ระบบศีลธรรมอันศิวิไลซ์ ซึ่งระบบศีลธรรมแบบนี้ ถูกจำกัดวงอยู่ในระหว่างชายและหญิงที่เป็นคู่สมรสกันเท่านั้น ความสัมพันธ์นอกสมรสทุกรูปแบบถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดศีลธรรม นอกจากนั้นพรออยด์ยังได้เคยกล่าวไว้ว่า ธรรมชาติของมนุษย์พยายามตัดทอนความสุข ความพึงพอใจ ตามสัญชาติญาณให้มากที่สุด และในขณะเดียวกัน มนุษย์ก็พยายามหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิด (Guilt) และการลงโทษ (Punishment)

Freud ยังเชื่ออีกว่าผู้ที่มีสัญชาติญาณทางเซ็กส์ แต่เก็บกอดความต้องการของตนไว้ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มักจะกลายมาเป็นผู้ป่วยทางจิต ซึ่งพรออยด์เรียกว่า นิวโรติส (neurosis หรือ psychoneurosis) ผู้ที่ป่วยหรือมีอาการทางจิตเหล่านี้ คือคนที่ยึดถือ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ระบบศีลธรรมกำหนดเอาไว้ ผู้ป่วยประเภทนี้มักมีสัญชาติญาณทางเซ็กส์ที่รุนแรง และไม่มีความสามารถพอที่จะแปลง (sublimate) สัญชาติญาณทางเซ็กส์ของตนไปสู่กิจกรรมประเภทอื่น ๆ และแม้จะถูกเก็บกอดไว้ แต่มนุษย์ก็พยายามหาทางระบายออกเพื่อปลดปล่อยสัญชาติญาณ และเป็นการเยียวยาบาดแผลจากความเจ็บป่วยทางจิตเช่นกัน

ในขณะเดียวกันได้เกิดหลักฐานหนึ่งที่สนับสนุนข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อยุควิคตอเรียน คือ ในปี ค.ศ. 1834 ได้มีการสำรวจกันในกรุงลอนดอน ปรากฏว่ามีร้านค้าเกี่ยวกับ “สื่อทางเพศ” ถึง 57 ร้าน เฉพาะเพียงถนน Holywell Street เพียงสายเดียวเท่านั้นอีกทั้ง และผลงานที่เด่นชัดของ สมัยวิคตอเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องโป๊และอนาจารก็ยังคงเกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น หนังสือเล่มหนึ่งและไม่ระบุชื่อคนเขียน อันเป็นอัตชีวประวัติของบุคคลนิรนาม เรื่อง My Secret Life

พัฒนาการต่อมาหลังจากสมัยวิคตอเรียนเกี่ยวกับเรื่อง “โป๊” ซึ่งช่วงหลัง ๆ ได้เกิดมีการคิดประดิษฐ์ภาพเคลื่อนไหวขึ้นมา จึงได้เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนสื่อทางเพศเป็นอย่างมาก ต่อการแพร่ขยายเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ สื่อทางเพศ ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 จึงเป็นสิ่งที่ได้มีการผลิตขึ้นในสื่อที่หลากหลายอย่างที่ไม่เคยเป็นเช่นนี้มาก่อน ผลงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมากมายได้เริ่มมีการผลิตมากขึ้นไปอีก นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา (Kendrick, 1993 อ้างถึงใน “ประวัติศาสตร์เรื่องโป๊เปลือย,” ออนไลน์, 2549)

3. งานศิลปะอีโรติก กับ สิ่งลามก

สำหรับคำว่า Erotic เป็นชื่อ ซึ่งใช้เรียกงานผลงานทางด้านศิลปะ งานเขียน หรือภาพถ่าย หรือการแสดงต่าง ๆ ที่ได้จำลองเรื่องทางเพศออกมาอย่างชัดเจน แต่ในเวลาเดียวกัน คำเรียกนี้ก็ได้อธิบายหรือคงไว้ซึ่งคุณค่ามากพอที่จะไม่ถูกตำหนิหรือประณามว่า เป็นภาพโป๊ (Pornography) หรืออนาจาร (Obscenity) ไปได้

สำหรับคำว่า Erotic เดิมทีมาจากคำว่า Eros อันเป็นชื่อเทพเจ้าของกรีกที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ความปรารถนาในเรื่องความรักที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ เทพองค์เดียวกันนี้ ชาวโรมันทั้งหลายต่างเรียกขานว่า Cupid

ในส่วนของคำว่า Erotic นั้น เริ่มได้รับการประดิษฐ์ขึ้นมาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ทั้งนี้โดยได้รับการคิดค้นคำนี้ขึ้นมาจากบรรดาคนขายหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ผู้ซึ่งต้องการที่จะปรับให้งานวรรณกรรมที่ส่อไปในเรื่องทางเพศเป็นที่น่าเคารพมากขึ้น เนื่องจากความลามกอนาจารของวรรณกรรมดังกล่าว เป็นการกระทำผิดกฎหมายนั่นเอง

ดังนั้นจึงมีผู้พยายามแยกสิ่งที่เป็น Erotic ออกจากสิ่งที่เป็นความอนาจารทางเพศ โดยอธิบายว่าความอีโรติก คือ ความเท่าเทียม และมีอิสระที่จะเลือก ในขณะที่หนังสือโป๊ใจจ้ำจี้และเต็มไปด้วยการกดขี่ข่มเหง แต่อย่างไรก็ตามความอีโรติกในความหมายที่แสดงถึงการกระตุ้นเร้าทางเพศ กลับเป็น สิ่งที่ผู้คนโดยทั่วไปรับรู้ความหมายนี้กันอย่างกว้างขวาง ประเด็นดังกล่าวจึง

กลายเป็นสิ่งที่ได้รับการถกเถียงว่าความเป็น อีโรติก นั้นแท้จริงแล้ววัดจากอะไรและหมายถึงอะไร เนื่องจากอีโรติกนั้นมักจะแยกแยะออกจากความรู้สึกทางเพศได้ยาก

การขีดขอบเขตให้กับคำว่า อีโรติก จึงมักจะใช้เกณฑ์ทางศิลปะเพื่ออธิบายว่า สิ่งที่เป็น อีโรติก นั้นต้องมีความงามด้านศิลปะประกอบอยู่ ถ้าการแสดงออกทางเพศบ่งบอกถึงความงามในเชิงศิลปะ หรือมีสุนทรียภาพ การแสดงออกนั้นก็จะเป็นอีโรติก แต่ในหนังสือโป๊ที่ไม่มีความงามก็จะเป็นสิ่งลามกอนาจาร สกปรกต่ำช้า

ในทางกลับกันนักคิดสำนักแฟรงค์เฟิร์ตได้ อธิบายเรื่องโป๊ไว้ว่า หนังสือโป๊เป็นสื่อสำหรับมวลชนที่ต้องการเติมเต็มความใคร่และอารมณ์ทางเพศ เพราะหนังสือโป๊เปิดเผยการกระทำต่าง ๆ ที่มนุษย์มีต่อเพศ ดังนั้นผู้ที่ดูและอ่านหนังสือโป๊จึงเป็นการเสพ หรือบริโภคความอยากทางอารมณ์เพศจึงกลายเป็นสินค้าที่มีไว้ซื้อขาย และเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายในวัฒนธรรมทุนนิยม (Jong, 1996 อ้างถึงใน นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2547, น. 170)

เช่นเดียวกับที่ บาร์บารา สมิธ กล่าวไว้ว่า หนังสือโป๊ คือ ระบบทุนนิยมที่ฉาบด้วยเรื่องเพศ (Sexualized Capitalism) แต่ภาพเปลือยอีโรติกเป็นศิลปะของเพศ (Sexualized Art) หนังสือโป๊จึงเกิดจากการคิดของการขายสินค้าเพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด มิใช่เกิดโดยมุ่งหวังความงามทางศิลปะ หรือให้คุณค่าทางปัญญา ในแง่นี้ทำให้เข้าใจว่ามวลชนสามารถเป็นเจ้าของสินค้าทางเพศได้ และการกระทำที่พบเห็นในหนังสือจะกลายเป็นวิธีการที่นิยมอย่างกว้างขวาง หรือเป็นแม่แบบของการปฏิบัติที่คุ้นเคย หนังสือโป๊จึงเป็นภาพตัวแทนวิธีคิดกระแสหลักของสังคมที่ผู้ชายมีอำนาจ รวมทั้งวิธีคิดอื่น ๆ ที่ยกย่องระเบียบหน้าที่ และเหตุผลแบบวิทยาศาสตร์ด้วย ศิลปินจึงโจมตีหนังสือโป๊แต่ยกย่องภาพเปลือยที่มีศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ให้ทางเลือกใหม่ ๆ ในทางสร้างสรรค์ มิใช่การเดินตามความคิดแม่แบบ ภาพเปลือยศิลปะกับภาพเปลือยอนาจารจึงเกิดความขัดแย้งกันในเชิงอุดมคติ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2547, น. 170)

อย่างไรก็ตามข้อถกเถียงเกี่ยวกับความ อีโรติก สุนทรียะ และอนาจารนั้น ยังคงมีอยู่ นักวิชาการบางคนกล่าวว่า ภาพในหนังสือโป๊นั้นคือ งานศิลปะที่ทำทายนมาก (Sontag, 1982, p. 86) ความคิดนี้ทำให้ต้องกลับมาทบทวนนิยามของคำว่าอีโรติกและสุนทรียภาพใหม่ เหมือนอย่างที่นักคิดกระแส ยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern) เชื่อว่า เราไม่สามารถนำความคิดแบบคนชั้นกลางมาแบ่งแยกการแสดงออกทางเพศว่าอย่างไรดีหรือไม่ดี เพราะความคิดเช่นนั้นได้แบ่งแยกความดีและความเลวซึ่งเป็นการกดขี่และดูหมิ่นเหยียดหยามมนุษย์ การทำความเข้าใจปรากฏการณ์ของหนังสือโป๊ควรจะเป็นการศึกษาในรูปแบบวิถีชีวิตของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ โป๊ว่าเป็นอย่างไร (Pornography as cultural category) (McNair, 1996, p. 53)

อัลตันนุุม กล่าวว่่า หนังสือเป็่ฎกมองว่่า สกปรก นั้บตั้งแต่มนุ่ชยัเริ่มเปลี่นเปล่ง ความสั้มพัันรหะว่่าชยัหญิงในช่วงกล่างศตวรรษที่ 20 และเมือเฟมินิสต์ลุกขึ้มาเรียกร้องสิทธิสตรี เรือ่งเพศก็เริ่มชยัขอเบตไปสู่การหาอิสรภาพและความเท่่าเทียมกัน จึงกล่ายเป็่นข้อถกเถียงว่่าภาพ ใป็เป็่นการกดขี่ทางเพศ หรือ เป็่นการแสดงออกถึงอิสรภาพทางเพศกันแน่ (Holmberg, 1998 อ่่าถึงใน นฤพนธ์ ดั้วงวิเศษ, 2547, น. 171)

โฮมเบิร์ก ได้นำเสนอแนวคิด้ว่่า เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เปลี่นเปล่งความหมายของ คิด้ปะ ภาพถ่่ายและภาพยนตร์และมีผลทำให่ภาพใป็เป็่นสิ่งที้อยู่นอกระเบียบเหตุผล สิ่งสั้คัญก็คือ ภาพชยัหญิงจะถูกให่คูนค้่าใหม่ที้ต่างไปจากเดิม จากที่ชยัหญิงต่างเคยเชือ่ในเรือ่งความสมบุรณ์ ของตั้วเอง แต่ภาพถ่่ายใป็เปลี่นได้สร้างคว่อกังวลใจให้ระบบเหตุผลที้เคยเชือ่มนั้ว่่า ชยัหญิงจะ ไม่ถูกละเมิดคว่อบริสุทธิ์ของตั้วเอง ดั้งนั้น เรือ่งเพศในวัฒนธรรมตะวันตกจึงมักจะถูกมองในแง่ลบ (Sex Negativity) และเป็่นเรือ่งที้น่าอับอาย ดั้งนั้นคว่อกิด้มีต่อภาพเปลี่นและใป็ของมนุ่ชยัจึง อาจมิใช่การจิมตีว่่าเลวทราม แต่เป็่นภาพสะท้อนของวัฒนธรรมคว่อยของสังคม

หากย้อนกลับไปพิจารณาภาพเปลี่นของมนุ่ชยัในสังคมตะวันตกจะพบว่่ามีการสร้าง เรือ่งราวอคติความเชือ่ต่อภาพเปลี่นเช่น ภาพของ อดั้มกับอีฟ ชยัหญิงคูนี เป็่นสัญลักษณ์ของ การมีอารมณ์คว่ารู้สึก เมือทั้งคูนิผลไม่ต้อห้าม ทั้งคูนีเริ่มเรยนรู้สิ่งต่าง ๆ และแยกแยะคว่อดี กับคว่าชั่ว อดั้มกับอีฟ เริ่มมองคูนีในร่างกยัที้เปลี่นเปล่แล้วเริ่มรู้สึกอาย พวกเขาจึงนำ ใป็ไม่มาปกปิดอวัยวะเพศ คติความเชือ่เรือ่งนั้บอกให้รู้ว่่า การกินผลไม้ที่ต้อห้ามทำให่มนุ่ชยัมี คว่อย คว่อยจึงเป็่นสิ่งที้ถูกสร้างขึ้ การสร้างภาพเปลี่นและใป็ที้วางอยู่บนพื้นฐานคว่อกิด้ เกี่ยวกั้กับคว่อยจึงถูกกล่าวประณามจากสังคม

นอกจากนั้วัฒนธรรมคว่อย ยังมาพร้อมกั้กับการให้คูนค้่าทางร่างกยัว่่าชยัหญิง ควรจะมีรูปร่างสั้ดส่วนอ่่างไรจึงจะสวยงาม ผู้ชยัต้อมีกั้ล้ามแข็งแรง ส่วนผู้หญิงต้อเพรียวบาง อ่อนหวาน คูนค้่านั้เปลี่นเปล่ตามยุคสมัย แต่มีร่างกยับางชนิดที้ถูกมองว่่า น่าเกลียด เช่น อ้วนเกินไป ผอมเกินไป เตี้ยเกินไป สูงเกินไป มีขนดกเกินไป ดำเกินไป หรือมีอวัยวะผิดปกติ ผู้ที้มี ร่างกยัน่าเกลียดก็้จะตกอยู่ในวัฒนธรรมของคว่อย และเป็นเครือ่งสังเวยให้กั้กับร่างกยัที้ สวยงาม

เท่่าที้ผ่านมา ภาพเปลี่นของมนุ่ชยัต่างถูกนิยามจากคนขึ้่นนำและผู้มีบทบาทขึ้่นนำคว่ารู้ ให้สังคม ความเชือ่ที้มีต่อสื่อทางเพศจึงมาจากแหล่งเดี๊ยว ซึ่งมีความพยายามที้จะทำให่คนในสังคม เห็นคล้อยตาม ใป็ด้วย (Holmberg ,1998 อ่่าถึงใน นฤพนธ์ ดั้วงวิเศษ, 2547, น. 171)

4. การผลิตและการเผยแพร่สื่อทางเพศ

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา สื่อทางเพศ ส่วนใหญ่ที่พบกันทั่วไปนั้นจะอยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีการตีพิมพ์กันอย่างแพร่หลายในเมืองใหญ่ ๆ ของยุโรป เช่น ปารีส บรัสเซล โรม และนิวยอร์ก ในระยะแรกนั้นสื่อทางเพศที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์จะมีรูปภาพประกอบเพียงเล็กน้อย แต่ในเวลาต่อมาเมื่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีทางการพิมพ์ก้าวหน้ามากขึ้นก็มีการตีพิมพ์รูปภาพประกอบเนื้อเรื่องมากขึ้นด้วยเช่นกัน

เมื่อมีการพัฒนาคุณภาพทางการพิมพ์มากขึ้นทำให้สามารถผลิตสื่อทางเพศในราคาถูกลง ผู้ผลิตวัตถุหรือสิ่งของของลามกจึงสามารถกระจายสินค้าออกไปสู่สาธารณชนได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นในลักษณะการเป็นวัฒนธรรม มวลชน (Mass Culture) สื่อทางเพศต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมทุกระดับ ผลที่ตามมาก็คือ ทำให้สังคมเริ่มให้การยอมรับว่า สื่อทางเพศ ที่แพร่หลายอยู่นั้น เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่ผู้ชายทั่วไปสามารถซื้อหามาไว้ในครอบครองได้อย่างเสรี

ประเทศเดนมาร์กและสวีเดนเป็นประเทศที่มีการแพร่หลายของ สื่อทางเพศเป็นอย่างมาก โดยในปี ค.ศ. 1969 ทั้งสองประเทศได้ยกเลิกกฎหมายการห้ามจำหน่ายวัตถุหรือสื่อทางเพศ เฉพาะบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้วเท่านั้น ทำให้สื่อทางเพศในประเทศดังกล่าว เป็นสิ่งถูกกฎหมายที่สามารถจำหน่ายได้อย่างเสรีแก่บุคคลทุกเพศทุกวัย ในเวลาต่อมาประเทศเดนมาร์กและสวีเดนจึงเป็นประเทศหลัก ในการเป็นผู้ผลิตและส่งออกสื่อลามก ในรูปแบบของ นิตยสาร และ ภาพยนตร์ 88 มม. และวัตถุหรือสื่อทางเพศอื่น ๆ อีกมากมาย นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา สื่อทางเพศจึงได้มีการผลิตเผยแพร่ และจัดจำหน่ายเข้าไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ตอนต้นของปี ค.ศ. 1970 สื่อทางเพศได้กระจายไปสู่ประเทศอื่น ๆ ในแถบ สแกนดิเนเวีย และประเทศยุโรปตอนกลาง ช่วงปลายปี ค.ศ. 1970 วัตถุ หรือสื่อทางเพศได้กระจายไปสู่ประเทศทางยุโรปตอนใต้ ส่วนในประเทศสหราชอาณาจักรและไอร์แลนด์นั้น สื่อทางเพศเป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมมาก แม้ว่าจะมีราคาแพง เป็นสินค้านำเข้าและเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายก็ตาม

จนกระทั่ง ปี ค.ศ. 1980 เกือบทุกประเทศในซีกโลกตะวันตกล้วนแต่ได้รับอิทธิพลของสื่อทางเพศแทบทั้งสิ้น และต่อมาสื่อทางเพศประเภทต่าง ๆ ได้ถูกนำเข้าไปจำหน่ายในประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา และประเทศอื่น ๆ อีก หลายประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากการผสมผสานถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของสังคมประเทศต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้สื่อทางเพศที่แพร่หลายในประเทศหนึ่งสามารถแพร่กระจายเข้าไปสู่อีกประเทศหนึ่งได้ง่าย

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สื่อทางเพศ สามารถแพร่หลายไปสู่ประเทศต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วก็คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการผลิตสื่อต่าง ๆ เช่น การพิมพ์นิตยสารสีที่มี

คุณภาพ แต่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลง แต่ปัจจัยอีกประการหนึ่ง ก็คือ แนวความคิดเสรีนิยมเกี่ยวกับการแสดงออกทางพฤติกรรมเพศ ที่ถือว่าเรื่องทางเพศเป็นเรื่องของสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล (Liberalized view of sexual behavior) หรือเรียกว่า ยุคแห่งการปฏิวัติทางเพศ (Sexual Revolution) อีกทั้งบุคคลทั่วไปในซีกโลกตะวันตกก็เริ่มมีทัศนคติเอนเอียงไปในทางยอมรับว่า สื่อต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องกระตุ้นความต้องการทางเพศ เป็นสัญลักษณ์แห่งความก้าวหน้าในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงควรที่จะมีการผ่อนคลายการบังคับใช้กฎหมายที่ควบคุมสื่อทางเพศเหล่านี้ และรัฐควรที่จะเคารพสิทธิส่วนบุคคลในการแสดงออกในเรื่องทางเพศด้วย

สื่อทางเพศที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบนิตยสารนั้น เริ่มแรกจะมีการตีพิมพ์ ภาพเปลือยที่เปิดเผยร่างกายส่วนต่าง ๆ และอวัยวะเพศของสตรี (Genitals) ต่อมาก็มักมีการตีพิมพ์ภาพแสดงการร่วมเพศระหว่างชายและหญิง และจะมีการโฆษณาขายบริการทางเพศในหนังสือลามกต่าง ๆ เช่น หนังสือเพลย์บอย (Playboy) และ เพนต์เฮาส์ (Penthouse) ซึ่งหนังสือดังกล่าวนี้ต่างก็แข่งขันกันตีพิมพ์เผยแพร่ภาพทางเพศ โดยมีการตีพิมพ์หนังสือเผยแพร่ออกไปเป็นภาษาต่าง ๆ มากมายหลายภาษา ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและในประเทศอื่น ๆ

การผลิตและเผยแพร่สื่อทางเพศนั้น ได้พัฒนาเจริญเติบโตขึ้นตามรูปแบบของอุตสาหกรรมทางภาพยนตร์ โดยในปี ค.ศ. 1970 ประชาชนในประเทศเดนมาร์ก สามารถเข้าชมภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องเพศได้ตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป ส่วนในประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศฝรั่งเศส การฉายภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องเพศจะต้องได้รับใบอนุญาตทางราชการ และต้องจ่ายภาษีพิเศษ ส่วนในประเทศอังกฤษ ได้มีการจำกัดการฉายภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องเพศไว้เฉพาะในสถานที่ส่วนบุคคลเท่านั้น แม้ว่าอีกหลายประเทศจะมีการจำกัดขอบเขตการฉายภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องเพศให้ฉายได้เฉพาะในโรงภาพยนตร์ที่กำหนดระดับภาพยนตร์ก็ตาม ภาพยนตร์ลามกก็ยังสามารถแพร่หลายไปสู่ประชาคมโลกได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว (ธนะชัย ผดุงธิตติ, 2545, น. 9)

สื่อทางเพศที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนี้มีอยู่มากมายหลายประเภท และจากการวิจัยของ (ธนะชัย ผดุงธิตติ, 2545, น. 49) พบว่า การผลิตสื่อทางเพศได้วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งแตกต่างไปจากในสมัยโบราณที่การผลิตสื่อลามก จะมีรูปแบบเป็นเพียงการวาดภาพ ต่อมาก็ได้พัฒนามาเป็นการถ่ายภาพ การพิมพ์ การบันทึกภาพยนตร์ วิดีโอ และมีช่องทางการเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นตามยุคสมัย เช่น สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ โทรทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ เคเบิลทีวี สัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม การส่งภาพและข้อความผ่านระบบคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

การวิจัยของ ธาระชัย ผดุงจิตติ ได้กำหนดแบ่งประเภทของสื่อทางเพศที่ผลิตและจำหน่ายอย่างแพร่หลายในสังคมของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการกำหนดแบ่งประเภทของวัตถุ หรือสื่อทางเพศออกเป็นหลายประเภทดังนี้

1. ตู้ฉายภาพยนตร์ (Peep Show Loops) หรือที่เรียกว่า ตู้ปั๊ปปิโซว์ลูป ตู้ฉายภาพยนตร์จะสามารถสร้างรายได้มากกว่า 2 ล้านดอลลาร์ต่อปีให้กับอุตสาหกรรมผลิตสื่อทางเพศ ตู้ปั๊ปปิโซว์ลูป มีขนาด 3 x 5 ฟุต ต้นทุนการผลิตราคาประมาณ 25,000 ดอลลาร์ ผู้ชมจะเสียค่าดู 25 เซนต์ต่อ 2 นาที โดยภาพยนตร์ 8 มิลลิเมตร ในตู้จะมีความยาวประมาณสิบถึงเก้าสิบนาที ร้านค้าสื่อทางเพศจะมีรายได้จากเครื่องปั๊ปปิโซว์ลูป มากกว่า 1,500 ดอลลาร์ต่อวัน ซึ่งในปัจจุบันภาพยนตร์ในตู้ได้พัฒนาขึ้น จากภาพยนตร์ 8 มิลลิเมตร เป็นภาพยนตร์จาก วิดีโอ

2. เทปวิดีโอ (Video cassettes) ในปี 1985 ธุรกิจการให้เช่า วิดีโอสำหรับผู้ใหญ่ มีรายได้มากกว่า 75 ล้านดอลลาร์ (คิดเป็นจำนวน 20 เปอร์เซ็นต์ของตลาดวิดีโอทั้งหมด ซึ่งเพิ่มมากขึ้นกว่า 54 ล้านดอลลาร์ต่อปี 1984) ในสหรัฐอเมริกา มีร้านจำหน่ายวิดีโอเทปประมาณ 190,000 ร้าน และในปี 1987 มีปริมาณเพิ่มขึ้น 270,000 ร้าน ผลประโยชน์จากการผลิตและจำหน่ายวิดีโอเทปมีมูลค่าประมาณปีละ 100 ล้านดอลลาร์ ประมาณว่าโรงภาพยนตร์ในสหรัฐอเมริกา ที่ฉายภาพยนตร์ที่แสดงเรื่องทางเพศเพียงโรงเดียวสามารถฉายภาพยนตร์มากกว่า 100 รอบต่อสัปดาห์โดยมีผู้ชมเข้าชมถึง 700 คนต่อรอบ ทางโรงภาพยนตร์สามารถจำหน่ายตั๋วเข้าชมได้มากกว่า 2 ล้านใบต่อปี คาดว่ามีบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์จำนวน 12 ถึง 24 บริษัทล้วนมีส่วนเกี่ยวพันในการผลิตภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องทางเพศออกจำหน่าย

3. สื่อทางเพศทางโทรศัพท์ (Dial-a-porn) สื่อทางเพศทางโทรศัพท์แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

ประเภทแรกเมื่อลูกค้าโทรศัพท์ไปตามเลขหมายที่โฆษณาให้บริการ จะมีข้อความตอบรับที่บันทึกลงในเทปบรรยายเกี่ยวกับการกระทำทางเพศ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้สึกลงในขณะนั้นผู้ให้บริการกับลูกค้ากำลังปฏิบัติการทางเพศกันอยู่ ตัวอย่างเช่น มีการบรรยายเกี่ยวกับการข่มขืน (Rape) รักร่วมเพศ หญิงกับหญิง (Lesbian Sex) รักร่วมเพศชายกับชาย (Sodomy) การร่วมเพศทางทวาร การทารุณกรรมทางเพศ (Sodomasochistic abuse) การร่วมเพศระหว่างญาติร่วมสายโลหิต (Incest) การร่วมเพศระหว่างคนกับสัตว์ (Bestiality) และการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก

ประเภทที่สอง เมื่อลูกค้าโทรศัพท์ ไปตามเลขหมายที่โฆษณาให้บริการจะมีเสียงตอบรับจากผู้ให้บริการ และผู้ให้บริการจะเริ่มสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศกับผู้ให้บริการ เพื่อให้ผู้บริการทำการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง

จากการศึกษาพบว่าบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในนิวยอร์กเพียงแห่งเดียวสามารถให้บริการสื่อทางเพศมากกว่า 8 แสนครั้งต่อวันและจะมีบริการโทรศัพท์สายด่วนเฉพาะลูกค้าชั้นพิเศษประมาณ 5 แสนครั้งต่อวัน เฉพาะองค์การโทรศัพท์ของนิวยอร์กจะให้บริการเกี่ยวกับกิจการดังกล่าวถึง 96 ล้านครั้ง ในปี 1985 และสร้างรายได้แก่ธุรกิจการให้บริการประเภทนี้ถึง 56 ล้านดอลลาร์ต่อปี

4. สื่อทางเพศทางนิตยสาร (Pornographic Magazine) สื่อทางเพศทางนิตยสารในสหรัฐอเมริกา มียอดจำหน่ายถึง 20 ล้านเล่มต่อเดือน จากการสำรวจเมื่อเดือนกรกฎาคม 1986 นิตยสาร Penthouse และ Playboy มียอดจำหน่ายรวมกันถึง 24 ล้านเล่มต่อปี สื่อทางเพศทางนิตยสารสามารถวางจำหน่ายได้อย่างเสรีในสหรัฐอเมริกา โดยมีหัวหนังสือต่างกัน 50,000 ถึง 60,000 ชื่อ ซึ่งต่างก็เป็นหนังสือที่แสดงออกถึงเรื่องทางเพศอย่างชัดเจน และจะมีการผลิตนิตยสารฉบับใหม่กว่า 100 เรื่องปรากฏขึ้นตามแผงภายใน 1 เดือน จากการสำรวจร้านจำหน่ายหนังสือที่แสดงเรื่องเพศจำนวน 16 ร้านใน 16 เมืองหลักในเขตตะวันออกของสหรัฐอเมริกาพบว่า มีหนังสือมากกว่า 2,300 ชื่อ ที่วางจำหน่ายในร้านเพียงร้านเดียว นอกจากนี้ นิตยสารเหล่านั้นมีช่องทางจำหน่ายปลีกโดยวิธีอื่น ๆ อีกเช่น การสั่งซื้อทางไปรษณีย์ การจำหน่ายผ่านตัวแทนขาย ตามงานแสดงหนังสือตามร้านค้าและร้านหนังสือทั่ว ๆ ไปอีกด้วย

5. อุปกรณ์เครื่องช่วยทางเพศ (Sexual Enhances) The Institute of the Advance Study of Human Sexuality ศึกษาพบว่ามีการผลิตอุปกรณ์เครื่องช่วยทางเพศประเภทต่าง ๆ ถึง 5,000 ประเภทในสหรัฐอเมริกา ซึ่งรายการจำหน่ายสื่อทางเพศเหล่านั้นจะปรากฏผ่านสื่อขายสินค้าทางไปรษณีย์ อุปกรณ์ทางเพศที่บุคคลทั่วไปใช้กันอยู่นั้นจะมีการขายตามร้าน เซ็กส์ช็อป (Sex Shop) อาทิเช่น ห่วงคล้องอวัยวะเพศชาย (Penis rings) สิ่งกระตุ้นทางเพศต่าง ๆ (Stimulator) ยาปลุกเซ็กส์ (Aphrodisiacs) สารเสพติด (Inhalants) ตุ๊กตายาง (Inflatable dolls) และอุปกรณ์ของตำรวจและนักสืบต่าง ๆ ซึ่งบุคคลที่ชอบใช้ความรุนแรงทางเพศ (Sadomasochistic) จะใช้สิ่งเหล่านั้นเป็นเครื่องกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

6. หนังสือปกอ่อน (paperback book) สื่อทางเพศประเภทหนังสือปกอ่อน สื่อทางเพศประเภทหนังสือปกอ่อนจะบรรจุรายละเอียดการบรรยายพฤติกรรมทางเพศอย่างชัดเจน โดยมีช่องทางจำหน่ายในทุก ๆ ที่เช่น ร้านจำหน่ายหนังสือทั่วไป และการจำหน่ายทางไปรษณีย์ ซึ่งหนังสือประเภทนี้ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการ The Attorney General's Commission on Pornography รายงานว่า มีการประมาณการว่า ปริมาณหนังสือดังกล่าว ได้มีการตีพิมพ์กันอย่างมากมาย นับตั้งแต่ปี 1986 เป็นต้นมา คณะกรรมการ The Commission on Obscenity and Pornography ประมาณการว่าในแต่ละปีจะมีการผลิตหนังสือเหล่านั้นขึ้นประมาณ 5,000 เรื่อง

7. สื่อทางเพศทางเคเบิลและดาวเทียม (Cable and Satellite Television) จากการศึกษาพบว่าในปี 1983 คนอเมริกันกว่า 2 ล้านคนได้บอกรับเป็นสมาชิก โทรทัศน์ เคเบิลที่มีการแพร่ภาพเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ประมาณการว่าธุรกิจโทรทัศน์เคเบิลได้แพร่ภาพไปถึงครอบครัวอเมริกันกว่า 40 ล้านคนในปี 1986 ผู้ให้บริการสื่อทางเพศที่ใหญ่ที่สุด ได้แก่ ช่องของเพลย์บอย (Playboy) ซึ่งมีผู้รับสัญญาณถึง 700,000 ครอบครัว และโทรทัศน์รับสัญญาณดาวเทียม (Satellite network) ได้แพร่ภาพสื่อลามกไปถึงสมาชิก 50,000 ครอบครัว

8. สื่อทางเพศทางระบบคอมพิวเตอร์ (Computer Pornography) ปัจจุบันมีการเผยแพร่วัตถุหรือสื่อทางเพศ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า ไซเบอร์พอร์น (Cyber porn) ซึ่งในปัจจุบันคอมพิวเตอร์สามารถที่จะเป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนวัตถุหรือสิ่งของของลามกได้ถึงบ้านลูกค้าโดยตรง สมาชิกผู้ใช้บริการระบบคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตสามารถสั่งซื้อวัตถุหรือสิ่งของประเภทต่าง ๆ จากผู้จำหน่ายได้อย่างสะดวก โดยการส่งข้อความการสั่งซื้อวัตถุหรือสื่อทางเพศผ่านอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ภาพยนตร์และนิตยสารที่แสดงถึงเรื่องเพศยังได้มีการเผยแพร่รายการโฆษณาผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ (Computer Network) ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนมีสิทธิที่จะเข้าถึงสื่อทางเพศโดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ได้อย่างสะดวกทำให้บุคคลที่ต้องการเด็กเพื่อบำบัดความใคร่ทางเพศ (Pedophile) สามารถที่จะใช้คอมพิวเตอร์เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างสะดวก ในระบบคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตยังมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสื่อทางเพศ ทั้งที่เป็นข้อความ ภาพนิ่ง และภาพวิดีโอ โดยเฉพาะภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ประมาณ 450,620 รายการ ภายในระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งทั้งบุคคลที่เป็นเด็กและผู้ใหญ่สามารถทำการเรียกข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกเหล่านั้นขึ้นมาดูได้อย่างไม่มีข้อจำกัด

5. พัฒนาการของสื่อทางเพศในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย

หากย้อนพิจารณาถึงพัฒนาการในการสร้างสรรค์ของมนุษย์นับตั้งแต่ยุคแรก ๆ มาจนถึงปัจจุบัน ก็พบความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมตะวันตกกับตะวันออก เกี่ยวกับการถ่ายทอดและการแสดงออกทางศิลปะว่า ทางโลกตะวันตกนั้นมักนำเสนอรูปแบบที่เหมือนจริง หรือเลียนแบบธรรมชาติ ส่วนทางตะวันออกนั้นมักมุ่งเน้นเนื้อหาเชิงอุดมคติ ที่แฝงปรัชญาทางศาสนา ตัวอย่างเช่น กามสูตร จิตรกรรมฝาผนังของไทยที่แสดงออกด้วยรูปแบบกึ่งนามธรรม ที่เป็นระบบสัญลักษณ์ ดังนั้น จึงเกิดข้อสันนิษฐานในเบื้องต้นว่า การนำเสนอภาพแบบเหมือนจริง (realistic) ในวัฒนธรรมไทยนั้น น่าจะได้รับอิทธิพลจากภายนอก ประกอบกับการรับเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ อาทิ

การถ่ายภาพ การพิมพ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพลิกโฉมการสื่อสารด้วยภาพ ในวัฒนธรรมไทยอย่างมาก

ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีหลักฐานแน่นอนว่าสื่อทางเพศ ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ยุคสมัยใด แต่ก็สามารถกล่าวได้ว่า ความคิดเรื่องภาพเปลือยนั้นน่าจะเป็นการ "นำเข้า" ทั้งรูปแบบและเนื้อหาจากโลกภายนอก ทั้งนี้เพราะช่วงก่อนหน้าที่สังคมไทยจะเปิดประเทศรับอารยธรรมภายนอกนั้น สังคมไทยไม่เคยมีวิถีคิดหรือขนบในการนำเสนอเรื่องเพศ ที่ถือว่าเป็นเรื่องส่วนตัวออกมาเป็นรูปธรรมให้เห็นชัดเจน แต่เท่าที่ปรากฏหลักฐานส่วนใหญ่ มักอยู่ในรูปวัฒนธรรมการใช้ภาษาที่เล่นสำนวนโวหารเปรียบเทียบบ อคติ บทอัศจรรย์ในวรรณคดีต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมบ้าน และวัฒนธรรมหลวง เช่น ลิลิตพระลอ พระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผน ระเบิดนันทน์ หรือในเพลงพื้นบ้านที่มีเนื้อหาลึกลับแบบ "สองแ่งสองงาม" ซึ่งเป็นรูปแบบวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีมานานแล้ว ส่วนที่ใกล้เคียงความเหมือนจริง เห็นจะได้แก่งานด้านทัศนศิลป์ที่อยู่ในรูปปฏิมากรรมและจิตรกรรม เช่น พระพุทธรูป รูปแกะสลักนางอัปสร รูปกนิษฐ กนิรี ภาพตัวพระตัวนาง แต่ก็เป็นการใช้จินตนาการถ่ายทอดอุดมคติออกมามากกว่าความต้องการที่จะทำให้เหมือนจริง และมักเป็นการสร้างขึ้นเพื่อรับใช้สถาบันศาสนา และสถาบันเจ้านายชั้นสูงเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่แทรกในภาพจิตรกรรมฝาผนังหรือ "ภาพกาก" ที่มักเขียนให้เห็นภาพร่างกาย อวัยวะเพศ ไปจนถึงเรื่องการเสพสังวาส ก็ถือว่าเป็นการนำเสนอที่แสดงให้เห็นเป็นเรื่องตลกมากกว่า ที่จะมียะโสไปทางกามารมณ์ ซึ่งต่างจากรูปแบบการนำเสนอภาพแบบนี้ในวัฒนธรรมอินเดีย ญี่ปุ่น และจีน ที่มุ่งสนองกามารมณ์อย่างชัดเจน (สมสุข หินวิมาน และ วีรวัฒน์ อัมพันสุข, 2540, น. 135-148)

จุดเปลี่ยนสำคัญในเรื่องสื่อทางเพศนี้ อยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงที่สังคมไทยเริ่มมีการปรับตัวเปิดรับอารยธรรมตะวันตกเข้ามา ซึ่งตรงกับวัฒนธรรมวิคตอเรียของทางยุโรป ที่เน้นจารีตเรื่องศีลธรรม อันส่งผลทำให้มีการสร้างกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศอย่างเคร่งครัด ทั้งในด้านพฤติกรรมและความคิดจิตใจ ดังจะเห็นได้จากวัฒนธรรมการแต่งกายในสมัยนั้น ที่มีการปกปิดอย่างมิดชิดแน่นหนา

เมื่อจารีตดังกล่าวได้เผยแพร่สู่วัฒนธรรมหลวงของสังคมไทย จากเดิมที่เป็นวัฒนธรรมแบบเมืองร้อน การแต่งกายของผู้คนส่วนใหญ่มักจะไม่ปกปิดร่างกายส่วนบนมากนัก (ทั้งหญิงและชาย) กลับต้องยอมรับเอาการสวมเสื้อเข้ามาเป็นขนบ ทั้งนี้ก็เพื่อผลทางการเมืองที่ไทยต้องทำให้ต่างชาติเห็นว่ามีความอารยธรรม (civilised) แต่ได้ส่งผลถึงวิถีคิดในการปกปิดเรื่องเพศที่แยกเรื่องที่เป็นส่วนตัว (เช่น การเปิดให้เห็นร่างกายส่วนบนของผู้หญิง) ออกจากพื้นที่สาธารณะ ทำให้ผู้หญิงไม่กล้าเดินเปลือยออกไปจ่ายตลาดได้เหมือนแต่ก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัฒนธรรมราชสำนักที่เป็นศูนย์กลางรับถ่ายทอดวัฒนธรรมจากภายนอกนั้น จะมีความเข้มข้นในจารีตใหม่นี้ยิ่งชัดเจน

(ดูได้จากหลักฐานเอกสาร ภาพวาด หรือภาพถ่ายโบราณ) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ทั้งในเชิงอำนาจทางเพศ ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง รวมไปถึงเรื่องของการแบ่งแยกชนชั้นระหว่างเจ้านายกับไพร่ ด้วยการใช้กรอบจารีตนิยมดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการแสดงอำนาจ

ในยุคต่อมาหลังจากนั้น สังคมไทยได้มีพัฒนาการในเรื่องต่าง ๆ เข้าสู่ยุคแห่งการทำประเทศให้ทันสมัยเหมือนกับนานาอารยประเทศ (modernisation & Westernisation) โดยมีความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เรื่อยมา จะเห็นได้ว่าการรับอิทธิพลในเกือบทุก ๆ ด้านจากภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีมาจากโลกตะวันตก ได้ส่งผลให้โลกทัศน์ของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ทั้งในด้านรูปธรรม (เช่น การวางผังเมือง สถาปัตยกรรม ไฟฟ้า รถไฟ ปรุป่า ฯลฯ) และนามธรรม (เช่น ค่านิยมตะวันตก ภาษา รวมถึงระบบคุณค่าหรือศีลธรรม จรรยาแบบใหม่) ซึ่งยังเป็นการเลือกรับปรับเปลี่ยนให้เข้ากับวัฒนธรรมเดิมอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังเป็นการรวมศูนย์อยู่ที่วัฒนธรรมหลวง และระบบเจ้าขุนมูลนายอยู่ ประกอบกับระบบเศรษฐกิจยังไม่เอื้ออำนวยต่อวิถีชีวิตแบบใหม่มากนัก แต่ก็นับว่าเป็นการตั้งต้นของระบบคิดใหม่ขึ้นในสังคมไทย และส่งผลสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และความพยายามในการสร้างระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่หลัง พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา

สำหรับพัฒนาการด้านศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทยนั้น จุดเปลี่ยนสำคัญได้แก่ การสถาปนาสถาบันการศึกษาศิลปะแห่งแรกขึ้น โดยช่างปั้นชาวอิตาลีเลียนที่เข้ามารับราชการในประเทศไทย เมื่อปลายรัชกาลที่ 6 คือศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่รูปแบบและเทคนิควิธีในการถ่ายทอดแบบเหมือนจริง (realistic) ที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะยุโรปในสมัยนั้น (เช่น ศิลปะสกุล Impressionist) ทำให้เกิดการสร้างงานประติมากรรม จิตรกรรม และภาพถ่าย ที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับมนุษย์มากขึ้นกว่าเดิมที่เป็นอุดมคติ อาทิ ภาพปั้นคนเหมือน ภาพวาดบุคคล รวมทั้งภาพเปลือยตามแบบอย่างศิลปะตะวันตกที่ถือปฏิบัติมานานแล้วด้วย อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีการถ่ายภาพนับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในขณะนั้น ทั้งนี้เนื่องจากการถ่ายภาพเป็นเทคนิคที่สามารถถ่ายทอดความเหมือนจริงได้ดีที่สุด จนกลายเป็นประเด็นถกเถียงเรื่องศิลปะหรืออนาจารต่อมา

นอกจากความเคลื่อนไหวทางศิลปะและสุนทรียะแบบใหม่ของสังคมไทย (โดยเฉพาะในศูนย์รวมอำนาจที่เมืองหลวง) แล้ว พัฒนาการด้านเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชนที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ก็มีส่วนอย่างยิ่งในการก่อตัวของค่านิยมที่เกี่ยวพันกับการเกิดปรากฏการณ์ของสื่อทางเพศขึ้นในสังคมไทย ซึ่งเริ่มปรากฏให้เห็นความเปลี่ยนแปลงชัดเจน นับตั้งแต่ที่รัฐบาลเริ่มเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2504) เป็นต้นมา ส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนระบบ

คิดไปจากที่เคยมีวิถีชีวิตที่หลากหลาย เป็นการใช้ชีวิตที่ขาดทางเลือก อันเป็นผลผลิตของสังคมอุตสาหกรรม เน้นวิถีคิดแบบโลกียะสุขมากขึ้น (ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การเห็นเงินเป็นใหญ่ ช่องว่างระหว่างคนจนคนรวย เมืองกับชนบท) ฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าระบบคิดแบบวัฒนธรรมมวลชนเช่นนี้ ได้หยั่งรากลึกแห่งปัญหาอยู่ในสังคมไทยตลอดมา ซึ่งในกรณีนี้ย่อมหมายถึงประเด็นที่ว่าด้วยความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศด้วย (สมสุข หินวิมาน และ วีรวัดณ์ อัมพันธ์สุข, 2540, น. 135-148)

6. ประเภทของสื่อทางเพศในประเทศไทย

ในปัจจุบันได้มีการกำหนดสื่อทางเพศประเภทต่าง ๆ ที่แพร่หลายในเมืองไทยออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ กลุ่มสิ่งพิมพ์ กลุ่มภาพยนตร์หรือวิดีโอ และกลุ่มคอมพิวเตอร์

1. สำหรับกลุ่มสิ่งพิมพ์นั้นมีหลายรูปแบบ เช่น เป็นหนังสือปลุกอารมณ์ การ์ตูนปฏิทิน หรือโป๊ โดยแต่ละประเภtdังกล่าวจะมีการแสดงออกต่อเรื่องเพศในระดับต่าง ๆ กัน ทั้งรูปภาพและเนื้อหา สำหรับภาพก็มีตั้งแต่เห็นแค่เรือนร่าง ไม่เห็นหน้าอกและอวัยวะเพศ เห็นหน้าอกอย่างเดียว เห็นหน้าอกและอวัยวะเพศด้วย หรือเป็นภาพร่วมเพศระหว่างชายหญิง ส่วนเนื้อหาก็อาจเป็นการบรรยายสัดส่วนและท่วงท่าของสตรีที่เร้าอารมณ์บุรุษ การเล่าโลมต่าง ๆ และการแสดงอารมณ์ตอบสนองต่อการเล่าโลมนั้น จนถึงลีลาการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ซึ่งส่วนใหญ่จะผูกเป็นเรื่องหรือสร้างเป็นเหตุการณ์เพื่อให้เกิดความเร้าใจมากขึ้น

สิ่งพิมพ์ดังกล่าวมีทั้งที่ผลิตในประเทศและต่างประเทศ และทำขึ้นอย่างหลากหลายตามรสนิยมของผู้รับสาร โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือวัยรุ่นและผู้ใหญ่ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มจะนิยมสื่อทางเพศมากขึ้น สำหรับผู้จัดจำหน่ายแม้จะไม่สามารถขายได้อย่างเปิดเผย แต่ก็มีการพยายามโดยอาจติดสินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจ และวางขายตอนกลางคืน แหล่งที่มีการจำหน่ายกันมากจะอยู่บริเวณจตุจักร สะพานเหล็ก คลองถมสะพานพุทธ และสะพานควาย เป็นต้น

2. ส่วนกลุ่มภาพยนตร์และวิดีโอเกิดขึ้นภายหลังสื่อสิ่งพิมพ์ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยได้นำกามารมณ์มาดึงดูดความสนใจของผู้ชม จึงเกิดภาพยนตร์ที่แสดงอารมณ์รักอย่างเปิดเผยมากขึ้น ตัวอย่างของภาพยนตร์ดังกล่าวที่ปรากฏในช่วงแรก ๆ คือ "ตลาดพรหมจารี" และ "กลกามแห่งความรัก" และต่อมาก็ยังมีภาพยนตร์อย่าง จันดารา ฯลฯ เป็นต้น

สำหรับภาพยนตร์ที่ถ่ายทำเพื่อกระตุ้นอารมณ์เพศโดยเฉพาะเป็นสิ่งผิดกฎหมาย จึงต้องมีการแอบฉายตามโรงภาพยนตร์ชั้นสอง ซึ่งผู้นิยมบริโภคจะรู้จักกัน ภาพยนตร์เหล่านี้มีทั้งผู้แสดงที่เป็นคนไทยและชาวต่างชาติ

ในส่วนของสื่อทางเพศประเภทวีดิทัศน์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด แต่สันนิษฐานว่ามีการพัฒนามาจากภาพยนตร์ลามกที่ฉายกันอย่างลับ ๆ ในระยะแรกวีดิทัศน์เหล่านี้ผลิตจากต่างประเทศ เช่น จากประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกา และลักลอบนำเข้ามาขายในประเทศ แต่ต่อมามีการอัดสำเนาหรือผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งในประเทศและการส่งออก

สื่อวีดิทัศน์แพร่หลายกว่าสื่อสิ่งพิมพ์มาก เพราะสามารถหาเช่าได้จากร้านวิดีโอทั่วไปซึ่งมีอยู่มากมาย และถ้าจะสะสมไว้เป็นสมบัติส่วนตัวก็สามารถหาซื้อได้แถวสี่ลมและย่านอื่นที่จำหน่ายสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวแล้ว

3. กลุ่มสุดท้ายคือสื่อทางเพศทางคอมพิวเตอร์ ลูกค้ำที่บริโภคสื่อประเภทนี้มักจะมีฐานะตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไปและมีการศึกษาดี ส่วนผู้ประกอบการเองก็ต้องมีความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์ และมีทุนในการผลิตสูงกว่าสื่ออื่น ๆ วิธีการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์อาจมาในรูปของแผ่นซีดีและดีวีดี หรือผ่านทางอินเทอร์เน็ต

จากแนวคิดและการศึกษาเกี่ยวกับสื่อทางเพศที่ผ่านมา ผู้วิจัยอาจสรุปได้ว่า มีการให้ความหมายต่อสื่อทางเพศที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในแง่บวกและในแง่ลบ โดยมาจากความหลากหลายทาง ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และแนวคิดที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ศิลปะ ศาสนา การล่าอาณานิคม หรือ แม้กระทั่งในเรื่องของเศรษฐกิจเองก็ตาม จากแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ ในประเด็นของการวิเคราะห์ผู้รับสาร โดยใช้แนวคิดที่ว่า ผู้รับสารมีความหลากหลายมาเป็นกรอบในการศึกษาความแตกต่างทางสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสาร สื่อทางเพศ

จากแนวคิด เรื่อง ความหลากหลายของผู้รับสาร นั้นให้ก่อเกิดมุมมอง แนวการวิเคราะห์ผู้รับสารแนวใหม่ขึ้น โดยมี David Morley ผู้ซึ่งใช้การวิจัยเชิงวัฒนธรรมศึกษาด้วยวิธีการ ชาติพันธุ์วรรณา และลงมือวิเคราะห์พฤติกรรมกรับสารอย่างจริงจัง

แนวคิดการวิเคราะห์ผู้รับสารแนวใหม่ของ David Morley

ในช่วงก่อนทศวรรษที่ 1970 นั้น แม้ว่าจะมีการบุกเบิกของกลุ่มนักวิชาการแนวการใช้สื่อเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ (Uses & Gratification) เกิดขึ้น ซึ่งทำให้นักวิชาการด้านสื่อมวลชนหันมาให้ความสำคัญต่อการทำความเข้าใจผู้ชม/ผู้ใช้สื่อในมิติใหม่อย่างกว้างขวาง โดยให้ความสนใจต่อการวิเคราะห์ ผู้รับสารว่า มีการใช้ สื่อสมัยใหม่เพื่อตอบสนองความพึงพอใจในชีวิตประจำวันของพวกเขาและเพื่อที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตของพวกเขากับสิ่งแวดล้อมรอบข้างอย่างไรเป็นสำคัญ

แต่ทว่าแนวทางการศึกษาแบบ “การใช้สื่อเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ” (Uses and Gratification) นั้นก็ยังคงมีความแตกต่าง เป็นแนวทางที่ยังคงเน้นให้ความสำคัญต่อบัจจัยทางด้านจิตวิทยาของปัจเจกบุคคลผู้รับสารมากเกินไป และโดยทั่วไปแนวคิดดังกล่าวยังคงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของแนวคิดเชิงการหน้าที่นิยม (Functionalism) อันมักจะนำไปสู่แนวโน้มที่ให้ความสำคัญต่อการอธิบายเชิงการหน้าที่และการเน้นความเป็นอิสระของปัจเจก อย่างไรก็ตามขอบเขต จนดูเหมือนว่าการมองในบริบทต่าง ๆ จะถูกละเลยไป

ต่อมาในราวทศวรรษที่ 1960 เมื่อแนวทางการศึกษา แบบวัฒนธรรมศึกษา (Critical Cultural Studies) ก่อตัวขึ้นในประเทศอังกฤษ ความพยายามที่จะผสานแนวความคิดการใช้สื่อเข้ากับการศึกษาวัฒนธรรมศึกษาจึงเกิดขึ้นภายใต้ความสำคัญของทฤษฎีการมอง ปัจเจก ผู้ชม ผู้ใช้สื่อสมัยใหม่ ในฐานะที่เป็นนักถอดรหัสที่ตื่นตัว ผู้มีชีวิตอยู่ในโลกของความเป็นจริง ซึ่งมีการปะทะกับตัวบท (text) จากการนำเสนอของสื่อใหม่ ๆ นั้นได้อย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่อง กระทั่งเกิดเป็นแนวทางการศึกษาที่เรียกขานกันว่า “การศึกษาผู้รับสารแนวใหม่” (the new audience ethnography) ขึ้นมา

แนวคิดการศึกษาผู้รับสารแนวใหม่นั้น มีนักวิชาการที่โดดเด่นคนหนึ่งซึ่งทำการศึกษารื่อง ผู้รับสารแนวใหม่ คือ David Morley ซึ่งเป็นนักวิชาการของสำนัก Birmingham ที่สังกัดสายเศรษฐศาสตร์การเมืองที่เน้นการศึกษาวัฒนธรรมอย่างวิพากษ์ (Critical Cultural Studies) และเป็นนักวิชาการที่มีความสนใจในการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิเคราะห์ผู้รับสาร

Morley เป็น ลูกศิษย์คนสำคัญของ Stuart Hall เขาเป็นผู้ริเริ่มการศึกษาผู้ชมโทรทัศน์แนวใหม่ขึ้นภายใต้โครงการ The “Nationwide” Audience ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่บุกเบิกการศึกษาแนวนี้ ผ่านวิธีการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ผลการวิจัยของ Morley พบว่ากิจกรรมการชมรายการโทรทัศน์ภายในบ้านนั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตซ้ำ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ซับซ้อนยิ่ง

ประเด็นสำคัญที่ Morley ค้นพบ คือ โทททัศน์ในตัวของมันเองจะไม่มีจุดหมายใด ๆ เลย หากปราศจากซึ่งผู้ชมที่ได้ทำการเชื่อมโยงประสบการณ์ชีวิต ภูมิหลังทางสังคมวัฒนธรรม และความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างหลากหลายของพวกเขาเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบวนการของการตีความรายการโทรทัศน์เหล่านั้น ดังนั้นภายใต้สถานการณ์ทางสังคม ณ เวลา และสถานที่หนึ่ง ๆ เงื่อนไขทางวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางสังคมมีส่วนสัมพันธ์อย่างสำคัญต่อการทำความเข้าใจกิจกรรมการชมรายการโทรทัศน์ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 182)

Morley ยืนยันว่า ถึงเวลาแล้วที่การศึกษาผู้ชมรายการโทรทัศน์ในทางวัฒนธรรมศึกษา จะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์อย่างถึงรากถึงโคน ด้วยการหวนกลับไปพิจารณาให้ความสำคัญต่อการประยุกต์ใช้แนวคิดและวิธีการเชิงสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการศึกษาปรากฏการณ์สังคมตามที่เกิดขึ้นจริงในระดับชีวิตประจำวัน กล่าวคือ Morley เห็นว่า ในช่วงที่ผ่านมานักวัฒนธรรมศึกษาส่วนใหญ่จะยังคงเน้นให้ความสำคัญต่อการวิเคราะห์อคติและการวิพากษ์วิจารณ์ทางสังคมผ่านการวิเคราะห์ตีความระบบปิดของความหมายจาก “เรื่องเล่า” หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏทางจอโทรทัศน์หรือประเด็นที่ว่า การรับชมรายการโทรทัศน์ของบุคคลถูกกำหนดผ่านกระบวนการนำเสนอต่าง ๆ อย่างไรเป็นสำคัญ

ประเด็นสำคัญที่ Morley เสนอ คือ การศึกษาผู้ชมโทรทัศน์แนวใหม่จะต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการศึกษาทำความเข้าใจกิจกรรมการชมรายการโทรทัศน์ตามที่เกิดขึ้นจริงในระดับชีวิตประจำวัน ด้วยการตระหนักถึงเงื่อนไขเชิงบริบท ทั้งในแง่ของเวลาและสถานที่ เงื่อนไขความสัมพันธ์ทางสังคม ตลอดจนการดำรงอยู่ของความแตกต่างหลากหลายและพลังทางวัฒนธรรมของผู้ชมอย่างจริงจัง (อ้างถึงใน วสันต์ ปัญญาแก้ว, 2543, น. 17)

(กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 182) ได้สรุปจุดยืนทางวิชาการของ Morley ต่อแนวคิดในการวิเคราะห์ผู้รับสารของ Morley ซึ่งมีดังนี้

1. ทศนะพื้นฐานต่อผู้รับสารของ Morley มองว่าผู้รับสารนั้นมีลักษณะทั้งเป็นฝ่ายกระทำ (Active) และเป็นฝ่ายตั้งรับ (Passive) ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งหมายความว่า Morley ได้หลุดออกไปจากข้อถกเถียงระหว่างแนวคิด Impact Study กับแนว Uses & Gratification Approach ที่มองผู้รับสารไปในด้าน Active หรือ Passive เพียงอย่างเดียว ปัญหาที่น่าสนใจของ Morley อยู่ที่ว่าในแง่มุมมองผู้รับสารจะ Active และแง่มุมมองผู้รับสารจะ Passive

2. จุดยืนที่แน่นอนของ Morley คือ ความเชื่อที่ว่า การวิเคราะห์เรื่องการรับสารนั้น ไม่อาจจะแยกการวิเคราะห์สารกับการวิเคราะห์ผู้รับสารออกจากกันได้ หากแต่ต้องวิเคราะห์ร่วมกัน และแนวทางในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสารและผู้รับในด้านหนึ่งในตัวบท (Text) จะต้องมีการวางกรอบความหมายอันหลากหลายไว้ชุดหนึ่ง (Structured Polysemy) โดยที่ตัวบทหนึ่ง ไม่สามารถจะเลือกบรรจุความหมายไว้เพียงความหมายเดียวเท่านั้นหรือไม่สามารถจะปิดกั้น

ความหมายอื่น ๆ ที่อาจจะแตกต่างออกไปบ้างได้อย่างแน่นอน ในด้านผู้อ่านเองก็มีอิสระในการจะเลือกตีความหมายได้ อย่างไรก็ตามอิสระในการตีความของผู้อ่านก็มีข้อจำกัด ทว่าจะต้องอยู่ภายใต้กรอบแห่งความหมายอันหลากหลายที่ปรากฏอยู่ในตัวบทนั้น

3. ด้วยจุดยืนทางทฤษฎีดังกล่าว Morley จึงกล่าววิจารณ์นักทฤษฎีกลุ่มวิพากษ์ (Critical Theory) ที่กำลังมีอิทธิพลอยู่ในช่วง ค.ศ. 1960 ถึง ค.ศ. 1970 เนื่องจากกลุ่มนี้จะยึดถือว่าสถาบันสื่อสารมวลชนนั้นเป็นกลไกอย่างหนึ่งของกลุ่มผู้ปกครอง ดังนั้นจึงจะทำหน้าที่เป็นตัวหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของผู้รับสารตามเจตจำนงของผู้ปกครองความยึดถือดังกล่าว เมื่อลงมือศึกษาก็เป็นไปในทำนองเดียวกับ Impact Study นั่นเอง เขาเห็นว่าจุดอ่อนของทฤษฎีนี้คือ การละเลยข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้รับสารนั้นต่างเป็น “ผู้กระทำการทางสังคม” (Social agent) ที่จะมีวิธีการเลือกตีความชุดข้อมูลข่าวสาร (Range of information) ที่นำเสนอมาให้

4. สำหรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการรับสารนั้น Morley สนใจสิ่งที่เป็นผลกระทบระยะยาว (Long-term Effect) และยังคงยืนยันความสนใจในเรื่องผลกระทบตามจุดยืนทางทฤษฎีที่กล่าวมา กล่าวคือเขาสนใจผลอันจะเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างการก่อตัวเป็น Subject ของผู้รับสาร (Constituted subject) ที่มีปฏิสัมพันธ์กับวาทกรรมพิเศษ (Specific discourses) แต่ละชุดจากสื่อ

Morley กล่าวว่าผลกระทบระยะยาวที่จะเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่ผู้รับสารได้สัมผัสกับวาทกรรมชุดต่าง ๆ เหล่านี้ ก็คือ เอกลักษณ์/อัตลักษณ์ของตนเองในด้านต่าง ๆ (Identity) เช่น จากชุดวาทกรรมของผู้หญิงเช็กซีในสื่อทางเพศ ผู้รับสารจะสร้างอัตลักษณ์ของความเช็กซีขึ้นมาว่าผู้หญิงนั้นจะต้องเป็นอย่างไรในแง่มุมมองของความเช็กซี หรือแม้กระทั่งการอัตลักษณ์ในการแสดงออกถึงลักษณะความเป็นเพศชายขึ้นมา ซึ่ง Morley อธิบายว่าเป็นวิธีการที่สังคมสมัยใหม่จะสร้างอัตลักษณ์ (Modern Identity) ให้แก่บุคคล และเนื่องจากวาทกรรมชุดต่าง ๆ ในสื่อมวลชนที่สร้างอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นมีความแตกต่าง หลากหลายและมากมาย เพราะฉะนั้น อัตลักษณ์ของคนสมัยใหม่ก็จะเป็นผลึกที่เกิดมาจากกระบวนการทำงานของวาทกรรมอันหลากหลายเหล่านั้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่มีวาทกรรมชุดใดสามารถผูกขาดการ “เรียก” หรือ “การสถาปนาตัวตน” (interpellation) ของบุคคลได้ ดังนั้นในเนื้อที่ของสื่อมวลชน จึงเป็นเวทีแห่งการต่อสู้และช่วงชิงการเรียกร้องและการสถาปนาตัวตนของบุคคลตลอดเวลา (กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 189)

ถึงแม้ว่าแนวคิดของ Morley จะทำการศึกษาสื่อโทรทัศน์เป็นหลัก แต่ในอันที่จริงแล้วข้อเสนอของเขาสามารถขยายไปสู่การศึกษาผู้รับสารจากสื่ออื่น ๆ ได้อีกด้วยซึ่งรวมถึงสื่อทางเพศต่าง ๆ ที่สามารถใช้แง่มุมทัศนะของ Morley มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาได้ ทั้งนี้ในส่วนของกรณีศึกษากระบวนการผู้รับสาร Morley ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้รับสาร การศึกษาผู้รับสาร ในทัศนะของ Morley ได้เสนอหลักการสำคัญไว้ดังนี้

1.1 การศึกษาโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มผู้รับสาร ได้แก่ การใช้เกณฑ์ด้านประชากร เช่น อายุ รายได้ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม รวมทั้งตัวแปรด้านชนชั้น เข้ามาวิเคราะห์โดยมีแนวคิดเบื้องหลังว่า คนที่อยู่ในแต่ละชนชั้น (รวมทั้งตัวแปรอื่น ๆ) จะสามารถเข้าถึงและตีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างในคำถามที่ว่า กลุ่มประชากรที่มีเพศต่างกัน หรือมีรายได้ที่ต่างกันนั้นจะสามารถตีความและเข้าถึงสื่อทางเพศได้ต่างกันหรือไม่

1.2 การศึกษาจุดยืนทางการเมืองและวัฒนธรรมของผู้รับสาร เพื่อให้การกำหนดขอบเขตคุณลักษณะของประชากรแคบลงมา Morley ได้เสนอให้มีการใช้เกณฑ์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น จุดยืนทางการเมือง/วัฒนธรรม (Political/Cultural Disposition) มาใช้ในการดูว่ากลุ่มผู้รับสารที่มีความแตกต่างกันในจุดยืนดังกล่าว จะมีการรับสารอย่างไรบ้าง เช่น เราอาจเปรียบเทียบมุมมอง ความคิดเห็น และทัศนคติต่อเรื่องเพศ ของกลุ่มอนุรักษ์นิยม กับกลุ่มแนวคิดเสรีนิยม ว่ามีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปอย่างไร และมากน้อยเพียงใด

1.3 การศึกษาการเข้าถึงตัวบทที่เกี่ยวข้อง (Access to relevant text) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มักจะถูกลืมเลือนไปในการศึกษาพฤติกรรมกรเปิดรับสาร (Exposure Behavior) เนื่องจากมักมีวิธีคิดกันว่า พฤติกรรมกรเปิดรับสารนั้น เกิดจากปัจจัยภายในเป็นหลัก เช่น ความสนใจ ทัศนคติ ฯลฯ แต่ความเป็นจริงแล้วยังมีปัจจัยภายนอกที่เป็นตัวแปรแทรกในการเปิดรับสารอยู่เสมอ เช่น ผู้ที่เข้ารับชมสื่อทางเพศจากทางอินเทอร์เน็ตนั้น อาจมีการเข้าถึงได้มากกว่า วิดีโอ เพราะเนื่องจากปัจจุบันการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตจะเป็นสิ่งที่แพร่หลายแล้ว ยังไม่ต้องเสียเงินทุน อีกทั้งยังเป็นการเอาชนะเรื่อง พื้นที่และเวลา คือ อยู่ที่ไหน เมื่อไรก็สามารถเปิดรับชมได้ทันที เช่น การเล่น Opera search¹ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนมือถือ หรือการใช้ Bittorrent² ที่สามารถโหลดสื่อทางเพศได้แทบจะทุกรูปแบบโดยไม่มีการเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่ง หากเป็นการบริโภคสื่อประเภท VCD นั้น ก็อาจจะต้องมีเครื่องเล่นและแผ่น VCD ซึ่งเป็นอุปสรรคอันมาจากมีราคาต่อแผ่นที่ค่อนข้างแพง

¹Opera search โปรแกรมการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์ที่ใช้การเชื่อมต่อ GPRS บนโทรศัพท์มือถือ เป็นการหาข้อมูลลักษณะเดียวกับ search engine อย่างเช่น google

²Bittorrent เป็นมาตรฐานการรับส่งไฟล์ระหว่างคอมพิวเตอร์สองเครื่องขึ้นไป แต่การรับส่งไฟล์หรือข้อมูลแบบ bittorrent นั้นจะมีมากกว่า 2 จุดโดยอาจมีฐานข้อมูลกลางเพื่อลิงค์ไปยังเครื่องของใครก็ตามที่กำลังให้บริการนี้อยู่และมีไฟล์ที่ต้องการเก็บไว้

<<http://www.cmru.ac.th/article/file/040bittorrent.php>>.

หรือไม่ก็ต้องยืมคัดลอกจากผู้รับสารอื่น ๆ การพกพา ก็ทำได้ยากกว่า จึงอาจก่อให้เกิดข้อจำกัดสถานที่และเวลาในการรับชม

2. การศึกษากระบวนการรับรู้ของผู้รับสาร (Perception of audience) Morley ได้แยกออกเป็น 4 ขั้นตอนหลังจากเปิดรับแล้ว คือ

2.1 จดจำได้ (Recognition)

2.2 การเข้าใจในเนื้อหาสาร (Comprehension)

2.3 การตีความหมายจากสาร (Interpretation) ซึ่งขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมในการถอดรหัสของผู้รับสารเป็นอย่างมาก

2.4 การมีปฏิกิริยาตอบสนอง (Response)

ขั้นตอนทั้ง 4 นี้จะเป็นตัวกำหนดว่า ผู้รับสารจะนำเอาข่าวสารหรือความรู้ที่ได้จากสื่อไปปฏิบัติตามหรือไม่ มากน้อยเพียงไร ซึ่งในการการวิจัยครั้งนี้จะใช้กระบวนการรับรู้ของผู้รับสารสำหรับวัดการรับรู้เนื้อหาจากสื่อทางเพศสำหรับวัดการรับรู้เนื้อหาจากสื่อทางเพศประเภทต่าง ๆ ที่เปิดรับ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อผู้รับได้เห็นภาพการสวมถุงยางอนามัยในสื่อทางเพศแล้วจะปฏิบัติตามพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่

3. การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสื่อ (Media Consumption)

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสาร (Exposure Behavior) กลุ่มวัฒนธรรมศึกษาได้ขยายแนวความคิดเรื่องการเปิดรับออกไปถึงพฤติกรรมการบริโภคสื่อ เนื่องจากเห็นว่าความรู้คำตอบในเชิงปริมาณยังขาดมิติเชิงคุณภาพในการเปิดรับ โดยที่มิติเชิงคุณภาพเหล่านี้จะช่วยอธิบายผลของการรับสารได้ดีขึ้น มิติต่าง ๆ (dimensions) ของพฤติกรรมการรับสารอาจแยกแยะได้ดังนี้

3.1 ความสนใจในการเปิดรับ (Attention) ได้แก่การศึกษาว่า ผู้รับสาร ในที่นี้คือ ผู้ที่รับชมสื่อทางเพศมีความสนใจในการรับชมสื่อทางเพศหรือไม่ ซึ่งความสนใจนั้นอาจสนใจกับประเภทของสื่อ หรือประเภทของเนื้อหาในสื่อทางเพศ เช่น ผู้รับสารอาจมีความสนใจในการเปิดรับสื่อทางเพศทางอินเตอร์เน็ตมากกว่าทาง วีซีดี หรือ มีความสนใจในเนื้อหาของสื่อทางเพศที่เป็นของชาว เอเชียมากกว่า ชาวยุโรป

3.2 ลักษณะการคิดไตร่ตรองขณะดู (Reflexive) ได้แก่วิธีการเปิดรับของผู้รับสารนั้น เป็นแบบดูแล้วเชื่อถือหมด ดูแล้วไม่ได้ติดตาม หรือดูแล้วรู้จักพิจารณาไตร่ตรองตามไปด้วย เช่น การที่ผู้รับชมสื่อทางเพศอาจพิจารณาว่า การมีเช็ทส์เป็นกลุ่ม หรือการมีเช็ทส์ กับสัตว์เลี้ยงนั้นสามารถที่จะกระทำจริงได้หรือไม่ อาจมีการกระทำการพฤติกรรมดังกล่าวตามที่ได้รับชม หรือไม่มีการนำมาใช้เลยก็ได้ เป็นต้น ซึ่งตัวแปรดังกล่าวจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับผลกระทบของสื่ออย่างมาก

3.3 ช่วงเวลาที่ดู (Temporal Organization) การศึกษาในช่วงเวลาที่ดูนั้น อาจหมายความว่ากว้างขวางกว่าคำตอบที่ว่า ผู้รับสารเปิดรับรายการต่าง ๆ ในช่วงเวลาไหน เท่าไหน หากแต่หมายความว่าสิ่งที่สื่อมวลชนได้เข้าไปจัดระบบการใช้ชีวิตประจำวันของผู้รับสารอย่างไรบ้าง

3.4 กิจกรรมที่ทำระหว่างใช้สื่อ เนื่องจาก Morley พบว่า ผู้รับสารที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็น ชนชั้น วัย เพศ ต่างก็จะมีกิจกรรมระหว่างที่ใช้สื่อต่างกัน ดังเช่นที่ Morley ได้เคยศึกษาสื่อโทรทัศน์ไว้ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับสารที่แตกต่างกัน ล้วนทำกิจกรรมระหว่างชมโทรทัศน์ต่างกัน ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์เดียวกันมาวิเคราะห์กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้รับสารเพศชายและเพศหญิงรับชมสื่อทางเพศด้วยเช่นกัน

4. การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อผู้รับสาร การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อผู้รับสารนั้น ไม่เพียงแต่ศึกษาว่าผลกระทบจากสื่อที่มีต่อผู้รับสารเป็นอย่างไร แต่ยังวิเคราะห์รวมถึง บทบาทหน้าที่ของสื่อที่มีต่อผู้รับสารว่าผู้รับสารนั้นบริโภคสื่อทางเพศเพื่ออะไร

จากการที่ Morley สนใจผลกระทบระยะยาวของสื่อที่มีในเรื่องของการสร้างอัตลักษณ์ของผู้รับสาร ในการศึกษาของเขาที่เคยศึกษาการชมโทรทัศน์นั้น ค้นพบว่ากิจกรรมการชมโทรทัศน์นั้น เป็นปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างความเป็นจริงของผู้รับสารกับรูปแบบสัญลักษณ์ของตัวบท สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อผู้รับสารนี้สาระสำคัญที่ผู้วิจัยสนใจสำหรับในส่วนนี้คือ ความแตกต่างระหว่างประชากรเพศชายและเพศหญิงนี้ได้มีการบริโภคสื่อทางเพศอย่างไรบ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับสื่อทางเพศนั้น พบว่ามีงานวิจัยดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า สื่อทางเพศเป็นสื่อที่ได้รับความสำคัญในด้านการวิจัยตลอดมา ซึ่งเป็นข้อดีสำหรับนักวิจัยรุ่นหลังที่มีคลังความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับสื่อทางเพศหลากหลายที่จะใช้ทบทวนตั้งโจทย์ และสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ค้นพบตามมา คือ งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อทางเพศส่วนมากมักจะเป็นในเชิงปริมาณที่ใช้แนวคิด Media Impact หรือ Uses and gratification เป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะการสืบทอดแนวทางการวิจัย ที่ในช่วงแรก ๆ ของการวิจัยในประเทศไทยมักจะทำให้ทฤษฎีสายประจักษ์นิยม และเป็นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ซึ่งในแนวทางดังกล่าว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำความเข้าใจองค์ประกอบการสื่อสารของสื่อทางเพศได้ดี แต่ทว่า สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมศึกษา

เป็นหลัก และใช้วิธีการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทบทวนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสื่อทางเพศ จากมุมมองต่าง ๆ และงานวิจัยที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีสำนักวัฒนธรรมศึกษา เพื่อทำความเข้าใจหลักการรวมถึงวิธีการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยเป็นหมวด ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยสื่อทางเพศทางด้านจิตวิทยา
2. งานวิจัยสื่อทางเพศทางด้านสังคมวิทยา
3. งานวิจัยสื่อทางเพศทางด้านอาชญาวิทยา
4. งานวิจัยทางด้านวารสารศาสตร์และนิเทศศาสตร์ ในการศึกษาเรื่อง Media Impact
5. งานวิจัยทางด้านวารสารศาสตร์และนิเทศศาสตร์ ในการศึกษาเรื่อง Cultural Study

งานวิจัยสื่อทางเพศทางด้านจิตวิทยา

งานวิจัยชิ้นแรกในกลุ่มนี้ได้แก่ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร” โดย ดวงหทัย นุ่มนวน (2546) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เปิดรับสื่อมวลชน แนวคิดและบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ ในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ

ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า การให้ความหมายของพฤติกรรมทางเพศในทางจิตวิทยานั้น หมายถึงสิ่งที่คนแสดงออกมาในรูปของการกระทำและคำพูด ซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้ พฤติกรรมทางเพศอาจมาจากการแสดงออกต่อคนอื่น หรือ มาจากการที่คนอื่น ๆ แสดงออกต่อตนเองก็ได้ ซึ่งพฤติกรรมทางเพศนั้นถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำทางสังคม โดยอาจผ่านสถาบันต่าง ๆ ของสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หรือสถาบันสื่อสารมวลชนนั่นเอง

นอกจากนี้ ดวงหทัย ยังพบอีกว่า อารมณ์ความใคร่นั้นมักจะมีความสัมพันธ์กับอารมณ์ทางเพศอยู่เสมอ ๆ โดยอาจมีสาเหตุมาจากตัวกระตุ้นภายนอก ได้แก่ การดู รับรส ได้กลิ่น การได้ยินเสียง และการสัมผัส ซึ่งในส่วนของการได้รับขมนั้น ในเพศชายถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอารมณ์ทางเพศมากที่สุด เช่น การดูพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง และการมองดูผู้หญิง

ไม่ว่าจะสวมใส่เสื้อผ้าหรือไม่สวมใส่ก็ตาม รวมถึงการได้การได้อ่านหนังสือ หรือภาพยนตร์ที่มีบทัก อยู่ด้วย

งานวิจัยชิ้นถัดมาได้แก่เรื่อง “ความต้องการของเด็กวัยรุ่นตอนต้น” โดย ราศี ธรรมนิยม (2539) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการทางด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่นตอนต้น เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยงานวิจัยเรื่องนี้เป็น การศึกษาในเชิงปริมาณด้วยการใช้วิธีการประเมินจากการใช้แบบสอบถามและการสำรวจเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ประกอบด้วย หลักความต้องการของวัยรุ่นที่ประกอบไปด้วย ความหมายของความต้องการ ความต้องการทางกายและใจ หลักความต้องการของมาสโลว์ การตอบสนองของสิ่งเร้า และแนวความคิดเกี่ยวกับการเกิดความต้องการ และอาการที่เกิดขึ้นเวลามี ความต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการ เป็นความมุ่งหวัง เป็นความประสงค์ เป็นความอยากได้ หรือ “NEED” ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ขาดไม่ได้ คนเรามีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เช่น ความต้องการ อาหาร ความต้องการอากาศ ความต้องการการสืบพันธุ์ และขับถ่ายของเสีย

ในขณะเดียวกัน ความต้องการในทาง ก็นสามารถสร้างแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ใน ลักษณะที่เรียกว่า สภาวะของร่างกายที่ขาดสมดุล ซึ่งจะทำให้มนุษย์เรานั้นขาดความสุขลงไปด้วย และเนื่องจากการขาดสมดุลนี้เองทำให้มนุษย์เราจำเป็นต้องเติมสิ่งที่ขาดให้เต็มเรียกว่าเป็นการ ตอบสนองความต้องการทางด้านอินทรีย์หรือร่างกายของมนุษย์นั่นเอง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่นำมา ตอบสนอง ได้แก่ อาหาร เพชร พลอย หรือ การตอบสนองทางเพศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้ร่างกาย เกิดความสมดุลขึ้นอีกครั้ง

บทสรุปในเรื่องของความต้องการ ที่อธิบายทางด้านจิตวิทยา คือ สภาวะความต้องการ ในสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมีผลต่อ พฤติกรรม ความเจริญและการพัฒนาทางบุคลิกภาพ หรืออาจ เรียกได้ว่า “ความต้องการ” เป็นบ่อเกิดของ “พฤติกรรม” นั่นเอง

งานวิจัยเล่มที่สาม ได้แก่เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร” โดย จันจิรา ไทยบัณฑิตย์ (2538) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ ในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประกอบด้วยวิจัยเอกสาร การ สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ในความรู้เรื่องเพศศึกษา ทัศนคติในเรื่องเพศ และการ เก็บข้อมูลทั่วไป ทั้งนี้ แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ ประกอบด้วย การให้ความหมายในเรื่อง

เพศศึกษา ลักษณะความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องความสำคัญของเพศศึกษา เพศศึกษากับงานสังคมสงเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ความอยากรู้อยากเห็นของวัยรุ่นเกี่ยวกับเพศตรงข้ามนั้น จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กเสาะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือประกอบกิจกรรมทางเพศ ซึ่งจะกระทำได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละสังคม และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

อีกทั้งในเยาวชนของไทยนั้น มีความรู้เรื่องเพศอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องลักษณะทางเพศ ในวัยรุ่น ช่วงวัยหมดประจำเดือน คดีเกี่ยวกับความรัก การแก้ปัญหาทางเพศ ในเรื่องของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตำแหน่งการเกิดการปฏิสนธิ การคุมกำเนิด

จากการศึกษางานวิจัยทางด้านจิตวิทยาในเรื่องของการเกิดพฤติกรรมและอารมณ์อันเกี่ยวข้องกับสื่อทางเพศของ ดวงหทัย ราศี และ จันจิรา ได้แสดงให้เห็นลักษณะร่วมกันบางประการ ดังนี้

ข้อแรกพฤติกรรมโดยทั่วไปนั้น ส่วนหนึ่งมาจากความสนใจอยากรู้อยากเห็นในสิ่งที่ตนเองไม่เคยพบ หรือสิ่งลึกลับ ความตื่นเต้น ซึ่งในส่วนของพฤติกรรมการรับชมสื่อทางเพศนั้น ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศหรือ สรีระของเพศตรงข้ามนั้น อาจเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อสื่อทางเพศได้

ข้อต่อมา ในส่วนของแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมและกระบวนการในการรับชมสื่อทางเพศนั้น อาจเป็นการเกิดพฤติกรรมอันเนื่องมาจาก “การรักษาสมดุลในชีวิต” ด้วยพื้นฐานของความต้องการ (NEED) อันจะเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งเมื่อความต้องการนั้น ๆ ไม่ถูกตอบสนอง ก็จะมีอยู่ในภาวะที่เรียกกันว่าการขาดสมดุลในชีวิต ดังนั้นมนุษย์จึงเสาะแสวงหาทางออกให้กับความต้องการของตนเองอยู่เสมอ

ประการสุดท้าย ในเรื่องพฤติกรรมทางเพศนั้น เช่น ในเรื่องการเปิดรับชมสื่อทางเพศนั้น จากงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเกิดพฤติกรรม ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าความอยากรู้อยากเห็น และการขาดสมดุลในชีวิตนั้นเป็นเหตุให้เกิดการเสาะแสวงหาในส่วนของการหา “คำตอบในเรื่องเพศ” และ “ส่วนที่จะนำมาใช้รักษาสมดุล” ของความต้องการทางเพศในส่วนที่ตอบสนองความต้องการไม่ได้

ในเรื่องแรงขับทางเพศนั้น ตามที่ ฟรอยด์ ได้กล่าวไว้ว่าแรงขับด้านทางเพศนั้นเป็นแหล่งกำเนิดของพฤติกรรมต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ ซึ่งหากหาทางที่จะใช้แรงขับนั้นปลดปล่อยออกไปในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ก็จะก่อให้เกิด เป็นพลังสร้างสรรค์ใน

การทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่หากมนุษย์ไม่สามารถที่จะหาทางปลดปล่อยแรงขับเหล่านั้นได้อาจก่อให้เกิดเป็นแรงกดดันทางเพศ และนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมทางเพศได้

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อทางเพศทางด้าน จิตวิทยา ชำงต้นนี้ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยในเชิงปริมาณที่ศึกษาองค์ประกอบในการ ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทางเพศด้วยแนวคิด จิตวิทยาซึ่งมีข้อดีที่สามารถตอบคำถามในข้างต้นว่า ทำไมจึงเกิดพฤติกรรมการบริโภค สื่อทางเพศขึ้น แต่อย่างไรก็ดี งานวิจัยในกลุ่มจิตวิทยา ยังมองการบริโภคสื่อทางเพศว่า เป็นปัจจัยที่เกิดมาจากความต้องการภายในร่างกาย แต่ยังขาดการมองในส่วนบริบทของสังคมว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดในสังคม โดยเฉพาะในยุคการบริโภคนิยมนี้ จะส่งผลต่อการเลือกที่จะบริโภคสื่อทางเพศเหล่านี้หรือไม่

งานวิจัยทางด้านสังคมวิทยา

ในบทความเรื่อง “เด็กไทยวัยกิ๊ก” อมรวิรัช นาคกรทรรพ (2547) ได้อธิบายว่า ปัจจุบันนี้สื่อทางเพศต่าง ๆ สามารถหาได้ง่าย ๆ คือ มีอยู่ทั่วไปแม้กระทั่งในศูนย์การค้า ทั้งรูปแบบที่เป็นหนังสือ วีซีดี วีซีดี รวมไปถึงลักษณะของโรงภาพยนตร์ ซึ่งบางครั้งในสถานที่วัยรุ่นจะไปกวดวิชาต่าง ๆ นั้น โรงภาพยนตร์ดังกล่าว หรือสถานที่จัดจำหน่ายสื่อทางเพศเหล่านี้ก็ตั้งอยู่ใกล้ ๆ นั่นเอง ซึ่งการบริการสื่อทางเพศเหล่านั้นนั้นเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมาย และศีลธรรมอันดีงาม ซึ่งจะเป็นการสร้างผลกระทบในแง่ลบต่อวัยรุ่นเหล่านั้น

จากการศึกษางานวิจัยของ อมรวิรัช นาคกรทรรพ เป็นการแสดงทรรศนะที่ว่า สื่อทางเพศนั้นยังเป็นเรื่องที่ผิดต่อศีลธรรม ประเพณี และกฎหมายของสังคมไทยอยู่ โดยทั่วไปแล้วการรับชมสื่อทางเพศจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถมีการรับชมได้อย่างเปิดเผย แต่ในปัจจุบันทั้งเทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ รวมไปถึงการแสวงหาผลกำไรจากธุรกิจการค้าสื่อทางเพศนี้ สามารถที่จะหาช่องทางให้ผู้รับสารได้บริโภคสะดวกสบายขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันนี้ สื่อทางเพศนั้นสามารถที่จะแทรกเข้าไปอยู่ในหลาย ๆ จุดในสังคมไทยได้อย่างรวดเร็ว

งานวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แม้กระทั่งสถาบันกวดวิชาซึ่งเป็นสถาบันการให้ความรู้ นั้นยังมีแหล่งที่คาดว่าวัยรุ่นสามารถที่จะรับชมสื่อทางเพศจากแหล่งดังกล่าวได้ แม้ว่าการรับชมสื่อทางเพศนั้นน่าจะเป็นเรื่องที่ขัดแย้งต่อบรรทัดฐานของสังคม แต่เหตุใดในการรับชมสื่อชนิดนี้นั้นจึงยังมีความแพร่หลายกันอยู่ในสังคมไทย

งานวิจัยของ อมรวิรัช นาคกรทรรพ นั้น เป็นงานวิจัยในด้านของ สังคมวิทยา ซึ่ง ผลการสรุปออกมานั้นจะมองว่า ทุกวันนี้สื่อทางเพศ สามารถที่จะเข้าแทรกซึมได้ในทุกส่วนของสังคมแต่ที่สำคัญงานวิจัยของ อมรวิรัช นั้นค่อนข้างให้คำอธิบายว่า สื่อทางเพศยังคงสร้างผลกระทบทาง

ด้านลบให้แก่ผู้รับสาร ซึ่งจากการที่ในปัจจุบันนี้ มีแนวคิดเรื่องสื่อทางเพศต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะในแนวคิดของสาย Cultural Studies ที่กล่าวถึง การลบเส้นแบ่งในการพิจารณาเรื่อง ความดี หรือไม่ดีในเรื่องของสื่อทางเพศออกไป อีกทั้งข้อเท็จจริงที่ว่าสื่อทางเพศเข้ามาอยู่ใกล้กับ การดำเนินชีวิตประจำวันของผู้รับสารมากขึ้นนี้เอง จึงทำให้นักวิจัยเรื่อง “แบบแผนการบริโภคสื่อ ทางเพศของผู้ชายและผู้หญิง” นี้ สนใจขยายผลการศึกษาค้นคว้าไปอีกว่า ในชีวิตประจำวันนี้ ผู้ที่รับชม สื่อทางเพศในปัจจุบันนั้น ได้ทำการเปิดรับชมสื่อประเภทนี้ ทางใด สถานที่ใด ด้วยสื่อใด มี พฤติกรรมขณะรับชมอย่างไร และมีความจำเป็นอย่างไรทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

งานวิจัยทางด้านอาชญาวิทยา

งานวิจัยเรื่อง “สื่อลามกกับผู้กระทำความผิดทางเพศ” โดย ธนะชัย ผดุงธิตติ (2545) มี วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาว่าสื่อลามกมีความสัมพันธ์กับผู้ต้องขังคดีความผิดทางเพศ หรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการวิจัยเอกสาร ประกอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ต้องขังคดีความผิดทางเพศ และการสัมภาษณ์ สื่อมวลชน นักจิตวิทยา และจิตแพทย์

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาและการศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ผลกระทบของวัตถุประสงค์หรือสื่อลามกต่อบุคคลและสังคม ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรม ทางเพศ ทฤษฎีอาชญาวิทยาเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากสื่อทางเพศ กฎหมายควบคุมสื่อ ทางเพศ

ผลการวิจัยพบว่า สื่อที่เป็นช่องทางเผยแพร่สื่อลามกในสังคมไทยนั้น ส่วนใหญ่จะ เป็นจากภาพถ่าย วิดีโอ ซีดี ส่วนสื่อที่คาดว่าในอนาคตจะเผยแพร่สื่อทางเพศได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ ก็ คือ สื่อลามกจากอินเทอร์เน็ต ในปัจจุบันมีเด็กและเยาวชน สามารถเข้าถึงสื่อทางเพศจากอินเทอร์เน็ต ได้มากขึ้นอีกด้วย

ในส่วนผู้ต้องขังคดีความผิดทางเพศส่วนใหญ่ นั้น ได้รับชมสื่อทางเพศครั้งแรกเมื่ออายุ ยังน้อย ซึ่งเป็นช่วงที่ยังไม่มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ และการยับยั้งชั่งใจ ดังนั้นการถูกกระตุ้นหรือ การถูกปลุกเร้าจากสื่อลามก ย่อมทำให้มีความต้องการทางเพศได้โดยง่าย และต้องแสวงหาการ ระบายออกความต้องการทางเพศ ซึ่งหากไม่สามารถแสวงหาทางออกได้ก็ย่อมจบลงที่การกระทำ ผิดด้วยการคุกคามทางเพศ

งานวิจัยทางด้านวารสารศาสตร์และนิเทศศาสตร์ในการศึกษาด้าน Media Impact

งานวิจัยชิ้นแรกของกลุ่มนี้ได้แก่ เรื่องการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางเพศของวัยรุ่นไทยที่นำเสนอทางอินเทอร์เน็ต โดย พรทิพย์ พัฒนานุสรณ์ (2543) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางเพศผ่านอินเทอร์เน็ต บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นทางเพศ เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นทางเพศที่วัยรุ่นสนใจ ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก วัยรุ่นไทยในช่วงตอนต้นและตอนปลาย คือ 13-18 ปี

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบด้วย แนวคิดเรื่องพัฒนาการของวัยรุ่น จิตวิทยาวัยรุ่น ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อความพึงพอใจ ทฤษฎีการวิเคราะห์เนื้อหา ทฤษฎีเทคโนโลยีสื่อสารเป็นตัวกำหนด

ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าการแสวงหาเกี่ยวกับข่าวสารประเด็นทางเพศเป็นเรื่องส่วนตัวและต้องแอบผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นพ.พันธุ์ศักดิ์ ศุกระกฤษ ซึ่งกล่าวว่า เนื่องจากเพศเป็นเรื่องลับเฉพาะ หรือเรื่องส่วนตัว ดังนั้น วัยรุ่นจึงไม่กล้าเปิดเผยให้ผู้ปกครองทราบ เพราะกลัวจะโดนกล่าวหาว่าหมกมุ่นใจแตก ไม่ใส่ใจเรียน ดังนั้นจึงหันไปปรึกษาเพื่อน แต่ก็ไม่เสมอไป ขึ้นอยู่กับว่า พ่อแม่ให้ความสำคัญกับการสอนเรื่องเพศแก่ลูกมากน้อยแค่ไหน ซึ่งหากพ่อแม่ไม่ปิดกั้นจนเกินไปก็ทำให้วัยรุ่นกล้าที่จะปรึกษาได้อย่างเต็มที่

อีกทั้งการวิจัยยังพบว่า อินเทอร์เน็ตสามารถที่จะระบายนามณ์ทางเพศให้แก่วัยรุ่นได้ ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่ยังไม่มีอินเทอร์เน็ต จะต้องดูจากสื่อทีวี นิตยสารหรือไปสถานเริงรมย์ สอดคล้องกับความคิดของ McLuhan ในลักษณะที่ว่าเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนไปจะสร้างผลกระทบต่าง ๆ แก่สังคม ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนต่าง ๆ ขึ้น

งานวิจัยชิ้นที่สองได้แก่ เรื่อง “ลักษณะการสร้างฝันจินตนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทย” กิตติ กันภัย (2535) มีวัตถุประสงค์เพื่อ เข้าใจถึงลักษณะของการสร้างฝัน จินตนาการทางเพศที่ปรากฏ และได้รับการเผยแพร่ในสื่อมวลชนไทย โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ประกอบด้วยการศึกษาและเก็บข้อมูลจาก สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิดีโอเทป นอกจากนั้นข้อมูลที่นำมาศึกษายังเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลผู้รู้ หรือผู้เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนในเรื่องเพศ

แนวคิดและทฤษฎีประกอบด้วย ทฤษฎีการผ่อนคลาย ทฤษฎี จิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ แนวคิดด้านจิตวิทยาต่าง ๆ แนวคิดทางสัญชาตวิทยา แนวทางการศึกษาสื่อมวลชนเชิงพันธกิจนิยม แบบจำลองเชิงพึ่งพาผลของการสื่อสารมวลชน

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาจินตนาการทางเพศ รวมทั้งความหมายในจินตนาการ ที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ผลิตสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศด้วยวิธีการต่าง ๆ จะสามารถทำให้ผู้รับสารที่เปิดรับและเข้าใจความหมายตรงตามที่ถูกผลิตต้องการจะสื่อแล้ว เกิดจินตนาการในใจตนเนื้อหาและความหมายเหล่านี้จะทำหน้าที่ให้การพึงพาแก่ผู้รับสาร โดยสร้างความบันเทิง ผ่อนคลาย และลดความเครียดทางเพศแก่ผู้รับสาร รวมทั้งนำพาผู้รับสารหลีกเลี่ยง จากปัญหาทางเพศ และความคับข้องใจอันเกิดจากความต้องการในชีวิตจริง

งานวิจัยชิ้นที่สามได้แก่ เรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมการให้ความหมายสื่อสิ่งพิมพ์ลามกของ 9 สถาบันในสังคมไทย” โดย จงกลณี ไตสกุลวงศ์ (2542) มีวัตถุประสงค์เพื่อนิยามและให้ความหมายกับสื่อสิ่งพิมพ์ทางเพศที่เผยแพร่อยู่ในสังคมไทยปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร รวมทั้งศึกษาทัศนคติและมุมมองของนักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องกับสื่อทางเพศ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งวิธีการศึกษาจะนำแนวคิดในการวิเคราะห์วาทกรรมของ 9 สถาบันในสังคมไทยในการให้ความหมายกับสื่อสิ่งพิมพ์ทางเพศ

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบด้วย แนวคิดเรื่องวาทกรรม แนวคิดสัญญาวิทยา และการสร้างความหมาย ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทฤษฎีประเภททางสังคม แนวคิดเกี่ยวกับ อคตินิยม และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อลามก

ผลการวิจัยพบว่า บทสรุปของการให้ความหมายของคำว่า สื่อ (สิ่งพิมพ์ทางเพศ) ลามก จากทุกสถาบันของสังคมไทย คือ สื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่นำเสนอเรื่องทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง ไม่มี ความงามทางศิลปะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ซึ่งขัดต่อ กฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และวัฒนธรรมของไทย งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสาร และข้อมูลประเภทบุคคลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

งานวิจัยชิ้นสุดท้ายในกลุ่มนี้ได้แก่ เรื่อง “การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อลามกของคนไทย” โดย เข็มพร คชการ และคณะ (2547) มีสถิติการรับชมสื่อทางเพศดังนี้ ประสพการณ์ครั้งแรกที่ได้ดูวิดีโอโป๊/วีซีดีโป๊ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปี ร้อยละ 40.9 และช่วงอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 33.5 โดยอายุต่ำสุดที่ดูวิดีโอ/วีซีดีโป๊มีอายุต่ำกว่า 9 ขวบ ร้อยละ 1.2 และอายุสูงสุดที่เคยดูครั้งแรก คือ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.4 สถานที่ใช้ดูครั้งแรกเป็นบ้านเพื่อน ร้อยละ 37.8 และที่บ้าน ร้อยละ 31.8

สำหรับประสพการณ์ครั้งแรกที่ดูรูปโป๊ทางอินเทอร์เน็ตทั้งชายและหญิงมีความคล้ายคลึงกันคือ ส่วนใหญ่ในช่วงอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 41.9 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 21.4 และช่วงอายุ 21-24 ปี ร้อยละ 10.7 ตามลำดับ โดยอายุต่ำสุดที่ดูรูปโป๊ทางอินเทอร์เน็ตครั้งแรกพบว่าในกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง ดูเมื่ออายุต่ำกว่า 9 ปี ร้อยละ 1.5 และอายุสูงสุดที่ดูรูปโป๊

ครั้งแรกมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.5 สำหรับสถานที่ที่ใช้ดูครั้งแรกส่วนใหญ่ดูที่บ้าน ร้อยละ 22.8 รองมาดูที่บ้านเพื่อน ร้อยละ 21.2 และดูในสถานที่ทำงาน ร้อยละ 9.7

เมื่อถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสบการณ์ครั้งแรกที่ได้ดูหรืออ่านสิ่งพิมพ์วิทยุอารมณ์ทางเพศ พบว่าทั้งชายและหญิงมีความคล้ายคลึงกันส่วนใหญ่ดูครั้งแรกในช่วงอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 49.3 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 34.0 และช่วงอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 8.7 โดยอายุต่ำสุดที่ดูสิ่งพิมพ์วิทยุครั้งแรกพบว่าอายุต่ำกว่า 9 ปี ร้อยละ 3.0 และอายุสูงสุดที่เพิ่งเคยดูสิ่งพิมพ์วิทยุครั้งแรกอยู่ในช่วง 45-49 ปี ร้อยละ 0.5 เมื่อถามถึงสถานที่ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดูหรืออ่านสิ่งพิมพ์วิทยุ ครั้งแรกพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างชายและหญิง คือ ชายส่วนใหญ่ดูที่บ้านเพื่อน ร้อยละ 33.5 รองมาดูที่บ้าน ร้อยละ 30.5 ขณะที่หญิงส่วนใหญ่ดูที่บ้าน ร้อยละ 27.0 รองลงมาดูที่บ้านเพื่อน ร้อยละ 10.9

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ที่ศึกษาแต่ละส่วนขององค์ประกอบด้วยทฤษฎี การแสวงหาข่าวสาร (Information seeking) แนวคิดหน้าที่นิยม (Functionalism) รวมถึง การทำวิจัยในรูปแบบการสำรวจ (Survey) ในเชิงสถิติ ซึ่งมีข้อดีที่สามารถตอบคำถามในข้างต้นได้ว่าทำไมผู้รับสารสื่อทางเพศเหล่านี้จึงมีความต้องการที่จะบริโภค รวมถึงการอธิบายถึงบทบาทของสื่อทางเพศที่มีต่อผู้รับสาร แต่อย่างไรก็ตาม การวิจัยดังกล่าวมีข้อจำกัด คือ ไม่สามารถตอบได้ว่า ผู้รับสารสื่อทางเพศเหล่านี้ มีแบบแผนในการบริโภคสื่อทางเพศเหล่านี้หรือไม่ และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เนื่องจากขอบเขตของการศึกษาดังกล่าว ยังขาดการมองเลยออกไปที่ บริบทของการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับ บริบทด้วยนั้น ทำให้เกิดความเข้าใจ พฤติกรรมการบริโภคสื่อทางเพศที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันและสามารถมองเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารกับตัวบทได้ดี จึงเป็นที่มาที่ผู้วิจัยสนใจประยุกต์แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพที่สามารถตอบคำถามต่อยอดออกไปว่า ผู้รับสารสื่อทางเพศมีพฤติกรรมการบริโภคอย่างไรได้อย่างชัดเจน

งานวิจัยทางด้านวารสารศาสตร์และนิเทศศาสตร์ ในการศึกษาด้าน Cultural Studies

ถึงแม้ว่าการทบทวนงานวิจัยสื่อทางเพศที่ผ่านมา ทำให้เข้าใจถึงเหตุและผลของการบริโภคสื่อทางเพศในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นในการทบทวนงานวิจัยส่วนสุดท้าย ผู้วิจัยจึงทบทวนงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ศึกษาแบบ วัฒนธรรมศึกษา (Cultural Studies) ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาในกรณีของสื่อทางเพศโดยตรง

งานวิจัยชิ้นที่หนึ่ง เป็นงานวิจัยของ David Morley (1999) ผู้บุกเบิกการศึกษาด้วยแนวคิด ผู้รับสารแนวใหม่ โดย Morley ทำการศึกษารายการ นิตยสารทางโทรทัศน์ชุด “Nationwide” เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภูมิหลังของผู้รับสาร โดยศึกษาว่าการตีความของตัวบทนั้นสามารถสร้างสามัญสำนึกเกี่ยวกับโลกให้กับผู้รับสารได้อย่างไร Morley ตั้งสมมติฐานไว้ว่า คนที่รวมกลุ่มด้วยเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น อาชีพ ภูมิฐานะ เชื้อชาติ โครงสร้าง ครอบครัว ระดับการศึกษา จะมีแบบแผนการตีความตัวบทคล้ายกัน วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 26 กลุ่ม เปิดรายการให้ดู แล้วสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า นอกจากมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มแล้ว ภายในกลุ่มเดียวกันก็มีความแตกต่างอีกด้วย ดังนั้นจึงค้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามสมมติฐานที่ว่า วิธีการตีความของผู้รับสารมีได้อย่างหลากหลายนั้นเป็นจริงอย่างแน่นอน

งานวิจัยชิ้นที่สอง เป็นงานวิจัยของ สมสุข หินวิมาน (2541) ที่ทำการศึกษาเรื่อง บันเทิงจากห้องนั่งเล่น : ข้อสังเกตเชิงวัฒนธรรมในการดูละครโทรทัศน์ไทย มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการดูโทรทัศน์ของคนไทย ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ กับผู้ชมทั้งภายใน และภายนอกห้องนั่งเล่นมาประกอบ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง 7 ครัวเรือน จากหลายพื้นที่ ได้แก่ ชาวนาในหมู่บ้านชนบท เจ้าของร้านของชำในหมู่บ้าน ครอบครัวยุคกลาง ทำยตลาดในตัวอำเภอ ชาวเมืองหลวง ครัวเรือนในกรุงเทพฯ เพื่อสะท้อนมิติเชิงสังคมวัฒนธรรมที่ต่างกัน

การวิจัยได้ข้อค้นพบว่า กิจกรรมการชมรายการโทรทัศน์ภายในบ้านนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตซ้ำความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น เรื่องเพศ ระบบอาวุโส ภายในบริบทครอบครัว เป็นต้น

งานวิจัยชิ้นสุดท้าย เป็นงานของ วสันต์ ปัญญาแก้ว ศึกษาเรื่อง ชีวิตข้างถนน : การศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา ว่าด้วยผู้ชมโทรทัศน์ยามค่ำคืน บนถนนสายหนึ่งในเชียงใหม่ (2543) มีจุดมุ่งหมาย คือ

1. เพื่อศึกษาทำความเข้าใจกิจกรรมการชม/ใช้สื่อโทรทัศน์ของบุคคลภายใต้บริบททางสังคมหนึ่ง ๆ
2. ศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการชม/ใช้สื่อโทรทัศน์ในระดับชีวิตประจำวันและบริบททางสังคม

โดยศึกษากิจกรรมการชม/ใช้สื่อโทรทัศน์ในชีวิตประจำวัน ของพ่อค้า-แม่ค้า ซึ่งทำงานขายของตอนค่ำ บนถนนในเมืองเชียงใหม่ ด้วยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมนาน 6 เดือน

ข้อค้นพบของวสันต์ คือ ในขณะที่จุดยืนแบบเข้มชัดพยายามอธิบายว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อผู้คน แต่จากจุดยืนของพ่อค้า/แม่ค้าในเมืองเชียงใหม่ พวกเขาและเธอกลับมีลักษณะเป็นผู้กระทำต่อสื่อ (Active Audience) เป็นผู้ถอดรหัสที่มีความตื่นตัว ผู้ชมสามารถตีความให้ความหมายต่อสื่อโทรทัศน์ทั้งที่เป็นเนื้อหาและตัวกลาง และนำมาใช้สร้างสรรค์เป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตประจำวันของพวกเขา และประกอบสร้างความหมายจากโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของตน อย่างไรก็ตามในอีกด้านหนึ่ง สื่อเองก็มีพลังอำนาจในการควบคุมวิถีคิด และจิตสำนึกของผู้คนได้เช่นกัน เพราะถึงแม้ว่า พ่อค้า/แม่ค้า ในเมืองเชียงใหม่มีลักษณะเป็นผู้กระทำต่อสื่อ และเป็นผู้อถอดรหัสที่มีความตื่นตัว แต่โทรทัศน์เองก็มีอำนาจที่จะทำให้เขาและเธอเหล่านั้น ต้องติดตามรายการ หรือรู้สึกเสียดายเวลาเวลาพลาดรายการข่าว หรือ ละครที่ สำคัญ ๆ ไป

ถึงแม้ว่า การทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การสื่อสารแบบ วัฒนธรรมศึกษา แต่งานส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นศึกษาสื่อโทรทัศน์เท่านั้น และงานดังกล่าวยังคงมีขอบเขตการศึกษากระบวนการใช้สื่อภายใต้บริบทอยู่ในบ้านเป็นหลัก ในขณะที่โลกในความเป็นจริงนั้น การบริโภคสื่อมวลชน หรือสื่อทางเพศ อาจกินอาณาบริเวณออกไปจากปริมณฑลของครัวเรือนได้เช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งคำถามต่ออีกด้วยว่า พื้นที่ทั้งในบ้านและนอกบ้านผู้รับสาร ทั้งชายและหญิงจะมีการบริโภคสื่อทางเพศ อย่างไร

สำนักหอสมุด